

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 15

ZABYTEK

URZEKAJĄCY
ZAMEK GRODNO
DOCZEKAŁ SIĘ
NOWOCZESNEGO
SYSTEMU
WYKRYWANIA
DYMU I OGNI

str. 6

FOT. DARIUSZ GDESZ

INTERWENCJA

Ludzie mówią, że żyją jak Beduini. Całkowicie poza cywilizacją. Więc domagają się zmian

Mieszkańcy ulic Świerkowej i Jodłowej w Wałbrzychu walczą o drogę oraz kanalizację **str. 4**

ŻYWIÓŁ

FOT. OHZ W KAMIENCU ZĄBKOWICKIM

Plaga wiosennych pożarów. A przecież same nie wybuchają!

W Kamieńcu Ząbkowickim spłonęło 1.250 balotów słomy. To było celowe podpalenie **str. 3**

SĄDOWNICTWO

Po pięciu latach przerwy Wałbrzych znów ma Sąd Pracy. Czy będą kolejne inwestycje? **str. 5**

SŁUŻBA ZDROWIA

Operacja może być bezpieczna, zaś pacjentka zadowolona. Specjaliści z wałbrzyskiego szpitala wiedzą, jak to należy robić **str. 7**

ZWIERZĘTA

ZOO inne niż wszystkie miejskie. Tutaj można ruszyć w podróż przez wiele kontynentów **str. 9**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

9 772082 844605

16

Mateusz
Pojnar

Święta, święta i... po świętach

Jedno z najpopularniejszych zdań, kojarzonych ze świętami? Święta, święta i po świętach! Było cudnie, ale niestety, Wielkanoc szybko upłynęła i wracamy do codzienności. „Tyle szykowania, a zostało mnóstwo jedzenia” - pomyślało 7 kwietnia wielu z tych, którzy przygotowali śniadanie wielkanocne i raczyli nas biesiadą przez okrągłe dwa dni.

Używając sportowej metafory, można byłoby z tych specjalistów zrobić drużynę, która wygrałaby w cuglach tegoroczny mundial. Wyobraźcie sobie ten skład marzeń. Bramki dzielnie strzegłyby święcone jajka. Blok defensywny nie do przejścia od lewej strony utworzyłaby sałatka jarzynowa, biała kiełbasa i pieczeń. Dwóch wahałowych? Niech będzie, że świeżutki chleb i chrzan. Środkowi pomocnicy to biały barszcz i paszтет. Reżyserem gry zostałyby żurek (na sam wydzźwięk tego słowa aż ślinka cieknie, prawda?). Atak byłby słodki, ale morderczy dla rywali: sernik i niekwestionowany król stołu, przed którym należy się pokłonić - mazurek wielkanocny! To wyjściowy skład w formacji 3-5-2, a pamiętajmy jeszcze o mocnej ławce rezerwowych.

Tak, po świętach prawie zawsze zostaje sporo jedzenia. Mam gorący apel: nie wyrzucajcie żywności do śmietnika! Są lodówki społeczne, z których można skorzystać. To urządzenia, służące bezpłatnej wymianie żywności. Ich celem jest ograniczenie marnowania jedzenia i wsparcie potrzebujących, którzy mogą później wziąć te produkty za darmo.

Niech prawdziwą puentą tegorocznej Wielkanocy będzie podzielenie się dobrem. Takie zwyczajne i jednocześnie w swojej prostocie piękne. ©P

MIEROSZÓW

Mieroszowski rynek pięknieje w oczach

Ścisłe centrum Mieroszowa odzyskuje dwunasty blask. Rozpoczął się tu kolejny etap remontu Placu Niepodległości.

- We wschodniej pierzei zakończyliśmy kluczowe prace podziemne. Został wybudowany nowy wodociąg oraz kanalizacja deszczowa i sanitarna - informują w Mieroszowie.

Teraz rozpoczęło się układanie nowej nawierzchni z kostki brukowej. Mieroszowski rynek będzie się prezentował naprawdę porządnie. Trzeba będzie jeszcze dokończyć roboty sieciowe, które trwają obecnie w południowej pierzei, w kierunku ulicy Żeromskiego.

W nadgranicznym Mieroszowie mieszka obecnie około czterech tysięcy osób. Miasto nie jest duże, ale ma długą historię. Prawa miejskie uzyskało około 1354 roku. PG

JEDLINA-ZDRÓJ

„Czarodziejska Góra” już czaruje gości

Wiosenno-letni sezon w Parku Aktywności „Czarodziejska Góra” w Jedlinie-Zdroju został oficjalnie otwarty. Od 3 kwietnia można już korzystać ze wszystkich atrakcji tego wspaniałego miejsca. A jest ich wiele: pięć tras linowych, dwa tory saneczkowe (rynowy i grawitacyjny), wieża wspinaczkowa, strzelnica pa-

intball oraz wypożyczalnia rowerów. Jak podkreślają w Jedlinie-Zdroju, wszystko jest bezpieczne i dostosowane do różnych grup wiekowych.

W weekendowe dni do końca kwietnia park będzie otwarty w piątki od godz. 13.00 do 18.00, a w soboty i niedziele od 11.00 do 18.00. PG

Pojechali pod prąd na ekspresowej S3!

Adrianna Szurman
region

Alarm pożarowy w tunelu na S3. Ten komunikat budzi grozę: dwóch kierowców postanowiło zawrócić na ekspresowce!

Jeśli sądziliście, że nie może Was już zaskoczyć żadne zachowanie kierowców, to przeczytajcie poniższy tekst. Jego lektura powoduje, że z przerażenia stają włosy na głowie!

W tunelu włączyła się czujka pożarowa. Interweniowały służby

4 kwietnia w tunelu na S3 między Kamienną Górą i Bolkowem włączył się alarm pożarowy. Do pożaru miało dojść na jezdni w kierunku Legnicy. Tunel zamknięto, w zdarzeniu interweniowała straż pożarna z Wałbrzyska i ochotnicy z Jarczokowa, a także kamiennogórcy policjanci.

Okazało się, że włączyła się czujka pożarowa. Zadziałał system, którego zadaniem jest wykrywanie zagrożeń w tunelach na S3.

Zawrócili, bo... nie chciało im się czekać!

To jednak nie koniec historii. Przeżyłcie poniższy komunikat, opublikowany przez OSP Jarczoków.

- W czasie działań cierpliwości zabrakło dwóm kierującym. Wykazali się skrajną nieodpowiedzialnością. 26- i 36-latek postanowili zawrócić na drodze ekspresowej i kontynuować jazdę pod prąd, stwarzając ogromne zagrożenie dla życia i zdrowia innych uczestników ruchu drogowego - napisała Katarzyna Trzepak z Komendy Powiatowej Policji w Kamiennej Górze.

Dostali solidne mandaty i po 15 punktów karnych

Obydwoj „fachmani” za kółkiem zostali ukarani mandatami w wysokości po 2 tysiące złotych i otrzymali po 15 punktów karnych.

Jak dodaje policjantka, jazda pod prąd na drodze szybkiego ruchu to jedno z najniebezpieczniejszych wykroczeń, jakie można popełnić za kierownicą. ©P

FOT. MZUK WAŁBRZYCH

WAŁBRZYCH

Będziemy mieli elektryczne mercedesy

6 kwietnia na ulicach Wałbrzyska pojawił się testowo autobus Mercedes eCitaro G. W pełni elektryczny, 18-metrowy autobus przegubowy robił wrażenie.

- Ten kolos to nie tylko ekologia, ale przede wszystkim niesamowity design i technologie - wyjaśniają w Miejskim Zakładzie Usług Komunalnych w Wałbrzysku.

„Elektryk” skrywa: klimatyczne światła ambiente, które nadają wnętrzu nowoczesny sznyt; podświetlane stopnie - kolor zielony zaprasza na pokład, a czerwony ostrze-

ga przed zamknięciem drzwi; przytulne wykończenie - boki wnętrza wyłożone miękkim filcem; energia zawsze pod ręką - pasażerowie mogą korzystać z niezliczonych gniazd USB.

W Wałbrzysku w styczniu br. podpisano umowę na zakup 14 fabrycznie nowych autobusów wodorowych Mercedes eCitaro Fuel Cell. Bardzo nowoczesne, wyposażone w najnowsze systemy bezpieczeństwa, wspierające kierowców mają trafić na ulice miasta w październiku tego roku. PG

CURLING

FOT. WKC TEAM STYCH WAŁBRZYCH

Reprezentacja Polski, oparta na zawodnikach Wałbrzyskiego Klubu Curlingowego (Konrad Stych - skip, Krzysztof Domin, Marcin Ciemiński, Bartosz Łobaza i Maksym Grzelka - rezerwowi) znakomicie spisała się znakomicie w mistrzostwach świata. W turnieju, zorganizowanym w Ogden w USA Polacy zajęli 12. miejsce. Utrzymaali się w elicie i zapewnili sobie udział w przyszłorocznych MŚ. Biało-Czerwoni wygrali dwa mecze: z Niemcami 11:4 i Norwegią 8:5). Doznali też 10 porażek: ze Szwajcarią 9:11, Koreą Południową 4:7, Czechami 6:10, Chinami 5:6, Szkocją 2:7, Kanadą 2:9, Włochami 4:8, USA 3:8, Szwecją 1:9 i Japonią 2:10. PG

Plaga pożarów. Same nie wybuchają

Elżbieta Węgrzyn
Kamieniec Ząbkowicki, region

Pożar strawił paszę dolnośląskiej hodowli bydła i koni. Jest nagroda za pomoc w ustaleniu sprawcy.

Pierwsze dni kwietnia na Dolnym Śląsku to prawdziwa plaga pożarów łąk, nieużytków oraz lasów. Nie wszystkie są dziełem przypadku.

Strażacy w ciągłej gotowości

Pierwsze cieplejsze dni kwietnia to pracowity czas lokalnych strażaków. Mieszkańcy Dolnego Śląska chętniej wybierają się w teren, palą poza domem papierosy i organizują ogniska. W takich sytuacjach, w przypadku suchej ściółki, nie trudno o zaproszenie ognia.

W świąteczny wieczór, 5 kwietnia po godz. 19.00 płonęły łąki w okolicach stadionu przy ul. Olimpijskiej w Boguszowie-Gorcach.

- Zostaliśmy zadysponowani do pożaru nieużytków. Ogień objął obszar około 0,5 ha. Nasze działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia oraz

W akcji gaśniczej w Kamieńcu Ząbkowickim strażacy musieli użyć także ciężki sprzęt.

ugaszeniu pożaru przy użyciu tłumic, co pozwoliło na szybkie opanowanie sytuacji i niedopuszczenie do dalszego rozprzestrzeniania się ognia - wyjaśniają strażacy ochotnicy z OSP Gorce.

Pożar na szczęście nie rozprzestrzenił się w kierunku lasu ani zabudowy mieszkalnej. Niestety, nie można tego powie-

dzieć o zdarzeniu z gminy Mieroszów. Tu 1 kwietnia około godz. 16.00 płonęła ściółka leśna w miejscowości Nowe Siódło. W akcję gaśniczą były zaangażowane cztery zastępy straży z Wałbrzycha oraz OSP z Sokółowska i Mieroszowa, a także dwa quady. Działania gaśnicze wspierał samolot gaśniczy dromader, który wykonał dwa loty.

Pożar strawił paszę dla bydła i koni

Najtragiczniejszy pożar miał miejsce w na polach między Kamieńcem Ząbkowickim a Ożarami w powiecie ząbkowickim. Wybuchł we środę, 1 kwietnia po godz. 22.00, a działania gaśnicze zakończono dopiero tuż przed południem 3 kwietnia. Płonęły sterty słomy, będącej

paszą i ściółką należącą do Ośrodka Hodowli Zarodowej w Kamieńcu Ząbkowickim.

W trwającej ponad dobę akcji gaśniczej wzięły udział zastępy straży pożarnej PSP z Ząbkowic Śląskich, a także OSP z Kamieńca Ząbkowickiego i Ożarowa oraz ciężki sprzęt, rozgarniający płonące przemy. Udało się uniknąć rozprzestrzenienia ognia na drzewa i zabudowania, ale stracono paszę i ściółkę dla tutejszej hodowli krów. Lokalny OHZ to jeden z największych regionalnych dostawców mleka - hodowane są tu krowy, a także konie, w tym rasy śląskiej w Stadzie Ogierów Książ w Wałbrzychu.

- W miejscowości Regały na drodze pomiędzy Kamieńcem Ząbkowickim a Ożarami zostały podpalone nasze baloty. Jak ustaliły służby, ogień został podłożony celowo, w kilku miejscach jednocześnie. To dla nas ogromny cios. Spłonęło 1.250 balotów. To słoma, która była przygotowana dla naszych zwierząt: zarówno jako pasza, jak i ściółka, zapewniająca im codzienny komfort - wyjaśniali po ukończeniu akcji gaśniczej w mediach społecznościowych

przedstawiciele OHZ Kamieniec Ząbkowicki.

Jak szacował prezes ośrodka Jacek Ptak w rozmowie z portalem doba.pl, utracono 1.250 balotów słomy o wartości 80-125 tys. zł netto, będącej około 10 proc. rocznych zbiorów placówki.

Jest nagroda za pomoc w ustaleniu sprawcy

Sprawę badają specjaliści ds. pożarnictwa i lokalna policja. Poszkodowany ośrodek dziękuje służbom i pracownikom za pomoc i wsparcie w akcji gaśniczej. Oferowana jest też nagroda dla osób, które mogą pomóc służbom w ustaleniu sprawcy podpalenia. Np. sprawdzając prywatny monitoring.

- Trudno zrozumieć, że ktoś świadomie dopuszcza się takich czynów. Nie zostawimy tej sprawy bez reakcji. Osobie, która przekaze istotne informacje dla ustalenia sprawcy czynu oferujemy nagrodę w wysokości 10 tys. zł. Więcej informacji o warunkach przyznania nagrody uzyskają Państwo w sekretariacie spółki - zachęcają przedstawiciele OHZ Kamieniec Ząbkowicki.©©

REKLAMA

0111470599

1,5%

Pomóż, nie bądź obojętny!

KRS 0000154454

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI
W POLSCE
www.toz.pl

Stara kamienica dostanie nowe życie

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Stara kamienica przy ul. Pankiewicza 6 w Wałbrzychu będzie jak nowa. Remont ma potrwać 16 miesięcy. Wiecie, który to budynek?

W ścisłym centrum Wałbrzycha gruntowny remont przejdzie kolejna stara kamienica. To zabytkowy budynek przy ul. Pankiewicza 6. Fatalnym stanem straszyl od lat. Teraz udało się pozyskać dofinansowanie z Funduszu Dopląt Banku Gospodarstwa Krajowego i 3 kwietnia podpisano umowę z wykonawcą remontu, którym będzie PTB „Siła” Wojciech Kolanek.

Jeden budynek do remontu, dwa do wyburzenia

Inwestycja ma kosztować 5.656.328,13 zł brutto (dofinansowanie to 85 proc. tej kwoty) i trwać do 16 miesięcy. Koszty z czasu wykonania robót zawierają też jednak jeszcze jeden etap inwestycji. Zacznie się on bowiem od rozebrania dwóch obiektów, sąsiadujących z remontowanym. Z krajobrazu Wałbrzycha znikną budynki: trzykondygnacyjny przy ul. Pankiewicza 6a i czterokondygnacyjny przy ul. Mickiewicza 32A.

Obydwa są w fatalnym stanie technicznym. Zostały wysiedlone i zabezpieczone przed

wchodzeniem do nich osób postronnych. Co prawda znajdują się na terenie historycznego układu urbanistycznego dzielnicy Stare Miasto, wpisanego do rejestru zabytków, ale inwestor uzyskał zgodę konserwatora zabytków na ich rozbiórkę.

Wnętrze kamienicy przy zostanie przebudowane

Zabytkowa jest też kamienica przy ul. Pankiewicza 6. Ten budynek o interesującej architekturze zostanie jednak przebudowany i przejdzie termomodernizację. Przebudowa dotyczy oczywiście wnętrza.

Zostaną tam m.in.: wymienione stropy, przebudowane schody, wykonane nowe podłogi i posadzki, wymienione tynki, w każdym lokalu znajduje się wydzielona łazienka z toaletą, zostaną zamontowane pompy ciepła, ogrzewanie podłogowe, a w łazienkach ściennie grzejniki elektryczne. Będą też domofony, internet i monitoring. Lista udogodnień jest bardzo długa.

W kamienicy powstanie 10 lokali mieszkalnych o powierzchniach użytkowych od 37,68 do 74,40 m kw. Lokal na parterze będzie przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózku inwalidzkim.

Zagospodarowany zostanie również teren wokół wyremontowanej kamienicy, także w miejscu po dwóch wyburzonych obiektach. ©

FOT. KOLEGIATA MATKI BOŻEJ BOLESNEJ

WAŁBRZYCH

Rozdali potrzebującym blisko 200 paczek

Wolontariusze z Parafialnego Zespołu Caritas, działającego w wałbrzyskiej parafii Aniołów Stróżów przed Świętami Wielkanocnymi rozdali osobom potrzebującym prawie 200 paczek żywnościowych.

- Produkty zostały zebrane dzięki ofiarności parafian w czasie całego Wielkiego Postu. Akcja, przeprowadzona

w Wielką Sobotę była konkretnym owocem wielkopostnej jałmużny i znakiem żywej solidarności naszej wspólnoty - informują księża w mediach społecznościowych parafii.

I dziękują wszystkim, którzy włączyli się w tę inicjatywę.

Adrianna Szurman

INTERWENCJA WJAZDU ODMAWIAJĄ KURIERZY, TAKSÓWKARZE I BUDOWLAŃCY

Twierdzą, że żyją niczym Beduini. Poza cywilizacją

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Wałbrzyskanie z ul. Jodłowej i Świerkowej mówią bez ogródek: - Mieszkamy tu jak Beduini, bez wody i kanalizacji. Jesteśmy odcięci od świata, ta droga to skandal!

Grupa mieszkańców ulic Jodłowej i Świerkowej w Wałbrzychu zaprosiła nas na Poniatów. Na ulice, które są jednymi z najwyższych położonych w mieście.

Trzeba się modlić, by nie uszkodzić auta

- Żeby pani zobaczyła, jak my tu żyjemy... I, żeby pani pokazała to innym wałbrzyszanom. Bo kto tu nie był, nie ma pojęcia, jak tu jest. I co, dało się wjechać? - pytają mieszkańcy, kiedy docieramy na ul. Świerkową. W zasadzie niemal retorycznie.

Już od wjazdu na bardzo stromą drogę, położoną w leśnej gęstwinie modlimy się, by nie zgubić kół i zawieszmy. Nie widzieliśmy w Wałbrzychu gorszej. Nawet Ludowa w parze z Ogrodową przed remontem nie były w tak tragicznym stanie. Dziura na dziurze, głębokie wyrywy, koleiny.

Dwoma kołami po poboczu i jakoś daliśmy radę. Ze Świerkowej na Jodłową poszliśmy już pieszo. I trzeba przyznać, że ta okolica jest jedną z najpiękniejszych, jakie widzieliśmy w mieście. Jest jak mały górski przysiółek, otoczona malowniczym lasem i pięknymi widokami. Aż trudno uwierzyć, że to dwa może trzy kilometry od zgiełku miasta i sporego natężenia ruchu na 11 Listopada. Jak mówią mieszkańcy, władze miasta tłumaczą: „coś za coś, macie widoki i las, nie będziecie mieć drogi”.

- A my od lat prosimy i apelujemy, żeby nam tę drogę zbudowali. Przecież już tyle miasto zainwestowało w innych dzielnicach. Swoje wyczekaliśmy. Przyjadą raz na jakiś czas i co trzecią dziurę zalepią na chybił trafił - denerwuje się Jacek Stasiak i jego sąsiedzi.

- Tak samo z kanalizacją. Nie ma jej u nas wcale ani na Świerkowej, ani na Jodłowej. Miasto jeszcze każe raportować, ile razy wywozimy. Po co, skoro robimy to na własny koszt? Na Świerkowej to chociaż woda jest, Jodłowa jest odcięta. Po większych deszczach z kranu leci brązowa

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Mieszkańcy ulic Jodłowej i Świerkowej narzekają, że są zupełnie odcięci od świata.

lura, bo to woda z naszych studni gruntowych - denerwują się mieszkańcy.

- Proszę sobie wyobrazić, że jak taksówkarze słyszą, że mają tu do nas przyjechać, to się rozłączają. A kurierzy udają, że nikogo nie zastali i nawet tu nie podjeżdżają - podkreślają Krystyna Bek, która mieszka tu od 32 lat i Mirosław Matiaszkiewicz (od 26 lat).

Ale są też mieszkańcy z dłuższym stażem. Klisiewicz Grażyna mieszka tu od 46 lat, pani Danuta Mosiewicz... od zawsze. Dziś ma 71 lat i - jak mówi - jest uwięziona. Samotna, porusza się o dwóch kulach. Nie jest w stanie zejść na dół po zakupy. Nie tą drogą. Aneta i Marcel Leszczyńscy przeprowadzili się niedawno, bo marzyli o domu w takim miejscu. Ale nie sądzili, że tak to będzie wyglądało już zawsze.

Jak zaznacza inny „nowy” mieszkaniec, Mateusz Pilarczyk, który remontuje tu dom, wskazuje budowlanym nawet nie chcą słyszeć, by dostarczyli materiały na górę. - Muszę autem wozić po jednym elemencie, bo powiedzieli, że nie przyjadą. Przez tę drogę.

Mieszkańcy ulic Świerkowej i Jodłowej w Wałbrzychu domagają się budowy drogi oraz kanalizacji. Jak mówią, są odcięci od świata.

Mieszkańcy nie poprzestaną na narzekaniu. Szykują się na spotkanie z prezydentem, zamierzają protestować i żądać budowy drogi.

Nie będzie nowej kanalizacji i wodociągu

O Jodłową i Świerkową zapytaliśmy zastępcę prezydenta Wałbrzycha Kacpra Nogajczyka, który w urzędzie odpowiada m.in. za inwestycje drogowe.

- Mamy naprawdę dużo potrzebnych inwestycji. Przebudowywana jest ul. Limanowskiego, budowana Beethovena, trwa remont Ogrodowej, rusza Matejki i lada moment Ludowej, Reja oraz Hetmańskiej. Wymieniam nazwy tych ulic, bo tam mieszka nieporównywalnie więcej osób, natężenie ruchu jest znacznie większe, są szkoły, przedszkola, punkty usługowe etc. Wyobraża sobie pani, że mówię mieszkańcom Ludowej czy Reja, że nie wyremontujemy tam drogi, bo będziemy robić tamtą na Poniatów? Mówiąc kolokwialnie, chyba by nas zabili - mówi dosadnie wiceprezydent.

Jak dodaje, inwestycja na Jodłowej i Świerkowej to mniej więcej rząd 20 mln zł. Miasto nie będzie tam budowało drogi. Nawet gdyby zbudowało, kto ją utrzyma? Jak przejedzie tam plug?

- Jak mówi prezydent Roman Szelemej, tak samo jest z komunikacją. Łatwiej i ekonomiczniej wysłać w niektóre

miejsca, nawet codziennie, taksówkę, niż kierować tam autobus. Podobnie z tym ulicami w kontekście dostarczania wody. Choć na Świerkowej ona jest, to choćby trzeba było codziennie wysłać beczkowóz na Jodłową, będzie to bardziej ekonomiczne niż budowa sieci wodociągowej - zapewnia Kacper Nogajczyk.

Podobnego zdania jest wiceprezes miejskiej spółki Wodociągów i Kanalizacji Tomasz Senyk. - Nie będziemy tam budować sieci. To zbyt droga i nieekonomiczna inwestycja. Koncentrujemy się na wymianie infrastruktury pod remontowanymi i budowanymi od nowa drogami i na innych dużych inwestycjach - zaznacza.

Jak dodaje wiceprezydent Nogajczyk, droga z pewnością zostanie naprawiona. - Sprawdzę, prace są zaplanowane jeszcze w pierwszych dniach kwietnia - podkreśla.

Jak dodaje, miasto starało się o pozyskanie pieniędzy na inwestycje na tych dwóch drogach z funduszy popowodziowych, bo ucierpiały podczas nawalnic. - Ale odmówiono nam, bo te środki były przeznaczone na drogi, które zostały zniszczone przez występujące z brzegów rzeki, a nie wody opadowe.

Wiceprezes Wodociągów zaznacza też, że miasto musi nadzorować wywożenie szamba, bo zobowiązuje je do tego prawo. - Żeby na przykład nie wylewano go na polach. ©

Po pięciu latach przerwy Wałbrzych znów ma Sąd Pracy. Będą kolejne inwestycje?

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Minister sprawiedliwości Waldemar Żurek był obecny na otwarciu Sądu Pracy w Wałbrzychu. Pochylił się nad przejęciem byłego aresztu śledczego.

Minister sprawiedliwości Waldemar Żurek symbolicznie otworzył 2 kwietnia Sąd Pracy w Wałbrzychu. Wydział Pracy wrócił do Sądu Rejonowego po tym, jak został przeniesiony do Świdnicy.

Wrócił po pięciu latach

Wydział Pracy w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu zlikwidowano w 2021 roku. A rozstrzygane w Wałbrzychu sprawy przeniesiono do Świdnicy. Przeciwnie tej decyzji było środowisko sędziowskie, jak choćby Jacek Szerer, prezes Sądu Okręgowego w Świdnicy. Uprzyszyła ona życie wielu wałbrzyszanom, a protesty wystosowały władze Wałbrzycha, powiatu i parlamentarzysty.

Po pięciu latach - dzięki staraniom tych samych środowisk, które apelowały o wstrzymanie decyzji - Wydział Pracy znowu działa w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu.

Jak podkreślił minister sprawiedliwości Waldemar Żurek,

Waldemar Żurek przywrócił i otworzył Wydział Pracy w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu.

prawo do sądu to nie są jedynie puste słowa, zapisane w ustawach, ale przede wszystkim realna możliwość przyścia do sekretariatu i na salę rozpraw. Nie jechanie komunikacją z przesiadkami, żeby załatwić sprawę życia, bo właśnie takie sprawy są załatwiane w Sądzie Pracy. Jak zaznaczył, to także ważne dla miejscowych przedsiębiorców i biznesu, bo inwestorzy często analizują, czy w danym

miejscu są ulokowane ważne instytucje.

Prezes Sądu Rejonowego w Wałbrzychu Łukasz Kozakiewicz - dziękując ministrowi za przywrócenie wydziału pracy - zauważył, że dostępność sądów i sprawność postępowania to sprawy fundamentalne dla lokalnej społeczności.

- W przyszłości liczymy również na to, że nasz sąd będzie właściwy do rozpoznawania

spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, a nie tylko pracy. To bardzo ważne dla lokalnej społeczności, bo obecnie są rozpatrywane 25 km od Wałbrzycha. A z ościennych gmin jest tam jeszcze dalej - mówił.

Przyznał równocześnie, że wałbrzyski sąd boryka się ze problemami infrastrukturalnymi, które mogłyby zostać rozwiązane dzięki wyburzeniu aresztu śledczego i wybudowa-

niu na tej działce nowego gmachu sądu.

- Ten budynek pozwoliłby nam skoncentrować w jednym miejscu komórki do rozpoznawania spraw karnych i rodzinnych. Liczymy na to, że niebawem będzie pan czynił honory przy otwarciu takiego obiektu - podkreślił prezes.

Potrzebne są kolejne inwestycje

Sądowi w Wałbrzychu brakuje ponad 3 tys. m kw., by mógł sprawnie działać.

- Będziemy się starali realnie przyjrzeć temu projektowi, ale nie jestem zwolennikiem obiecywania gruszek na wierzbie. Będziemy badali, czy da się to zrobić, tak jak udało się przy Sądzie Pracy. Skrócenie czasu oczekiwania w sądach leży mi na sercu - zaznaczył minister Żurek.

Wojewoda Anna Żabska zauważyła, że bliskość tego sądu to podnoszenie jakości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości na miejscu, blisko obywatela.

Posłanka Sylwia Bielawska, która pracuje w sejmie w komisji sprawiedliwości i praw człowieka podkreśliła, iż jedną z pierwszych interwencji, którą podjęła dla dobra mieszkańców regionu wspólnie z senator Agnieszką Kołacz Leszczyńską

była interwencja o przywrócenie wydziału.

- Cieszę się, że podjął pan tę odpowiedzialną decyzję. To jest nasz ogromny sukces. Nasi mieszkańcy będą odpowiednio zabezpieczeni - zaznaczyła posłanka.

Roman Szelemej, prezydent Wałbrzycha dodał, że w sposób systemowy należy wzmacniać takie ośrodki, jak Wałbrzych, czyli były miasta wojewódzkie - subregiony.

- Dostęp do usług publicznych: sądu, służby zdrowia i innych dziedzin ma fundamentalne znaczenie dla poczucia sprawczości państwa i jego konstrukcji. To buduje zaufanie do państwa. Wałbrzych przeżył ogromnie trudne lata transformacji ustrojowej. Jak mało kto byliśmy doświadczeni jej negatywnymi skutkami. Decyzja sprzed pięciu lat była zła. Zadeklarowaliśmy, że prześlemy nieruchomości, by ten sąd w nowoczesnej, bezpiecznej formie szybko powstał - zadeklarował.

W spotkaniu z ministrem Żurkiem uczestniczyli także pracownicy wałbrzyskiego sądu, Sądu Okręgowego w Świdnicy, Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, przedstawiciele władz samorządowych miasta i powiatu oraz szefowie policji i prokuratury. ©

Gminy wydały ponad 11,4 mln zł, by ich mieszkańcy byli bezpieczni

Adrianna Szurman
Boguszów-Gorce

W Boguszowie-Gorcach zaprezentowano sprzęt, który gminy z powiatu wałbrzyskiego kupiły w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Wydały na to ponad 11,4 mln zł.

Wojewoda dolnośląska Anna Żabska spotkała się ze starostą wałbrzyskim oraz burmistrzami i wójtami gmin w powiecie wałbrzyskim, a także przedstawicielami Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Wałbrzychu.

- Podsumowaliśmy na roboczo realizację programu ochrony ludności w powiecie wałbrzyskim. To kilkanaście milionów złotych, które były do dyspozycji samorządów i straży pożarnej. Omówiliśmy bieżące zapotrzebowania. Po-

jawiają się nowej instrumenty wsparcia, np. w kontekście budowania schronów - wyjaśniała wojewoda.

Sprzęt, kupiony za środki, przeznaczone na doposażenie służb i przygotowanie do sytuacji kryzysowych jest używany już teraz do bieżących potrzeb. To m.in. koparki, samochód dostawczy, pojazdy terenowe, drony z termowizją. Ale także namioty ratownicze, łodzie i agregaty prądotwórcze, larkki, sprzęt medyczny i racje żywnościowe.

- Takie spotkanie jak to pozwala sprawdzić, co kupiły sąsiednie gminy, co jest pomocne już teraz i o co warto uzupełnić zasoby danej gminy - zaznaczyła wojewoda Żabska.

Podkreśliła, że sprzęt za ponad 11,4 mln zł to konkretne wzmocnienie gotowości na sytuacje kryzysowe i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu

Sprzęt, zakupiony przez gminy w ramach programu ochrony ludności już teraz służy w różnych sytuacjach.

wałbrzyskiego. Gminy powiatu wykorzystywały ponad 80 proc. środków. Co ważne, rządowe pieniądze finansują w 100 procentach sprzęt, zamawiany przez samorządy. W tym roku wprowadzono proceduralne uproszczenia i konkursowy tryb naboru projektów. Priorytetem w nowym rozdaniu są obiekty ochrony zbiorowej i magazyny kryzysowe.

W ubiegłym roku Dolny Śląsk wykorzystał ponad 293 mln zł w ramach działań z zakresu ochrony ludności.

- W tym roku środki będą jeszcze większe. To 381 mln zł. Priorytetem będą budowle ochrony ludności i magazyny - dodała wojewoda.

Zaapelowała też do mieszkańców o aktywne włączanie się w ćwiczenia w ramach programu ochrony ludności.

- Uzgadniamy ze sobą sprzęt, który kupujemy, byśmy

mogli razem się uzupełniać, jeśli wystąpi zagrożenie. Jeśli chodzi o problemy, to należy wspomnieć, że firmy, które miały dostarczać sprzęt, nie nadążały z realizacją zamówień z całej Polski - przypomniał starosta Leonard Górski.

Arkadiusz Kleban, komendant miejski PSP w Wałbrzychu podkreślił, że w ubiegłym roku komenda dokonała zakupów za ponad 4 mln zł.

- Realizujemy kolejny program na 2026 rok. Będziemy doposażali się w sprzęt dla naszych specjalistycznych grup. Współpracujemy z władzami z powiatu wałbrzyskiego, by koordynować te zakupy. Był kompatybilny z krajowym, a także współpracujemy na innych poziomach. Myślę, że niedługo będziemy wspólnie ćwiczyli z użyciem tego sprzętu, który teraz prezentujemy - mówił. ©

FOT. ADRIANNA SZURMAN

RWS Biały Kamień Konradów ma szczęście do współpracy z wieloma wypróbowanymi przyjaciółmi i wolontariuszami.

Honorowe tytuły za bezmiar pomocy

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Za nami wielkanocne spotkanie w RWS Biały Kamień oraz wyróżnienia dla urzędniczki Agnieszki Więckiewicz i senator Agnieszki Kołacz Leszczyńskiej.

W uroczystym spotkaniu wielkanocnym w Radzie Wspólnoty Samorządowej Biały Kamień Konradów w Wałbrzychu uczestniczyły dzieci, które na co dzień uczestniczą w akcjach, oganizowanych przez Ryszarda Nowaka i jego Radę. Nie zabrakło też wolontariuszy i osób, które na co dzień wspierają tę instytucję.

Byli też inni wyjątkowi goście, którzy otrzymali honorowe wyróżnienia. To senator Agnieszka Kołacz-Leszczynska, która wiele razy wspierała akcje rady finansowo oraz swo-

ją obecnością i ciepłym uśmiechem. Otrzymała tytuł Przyjaciela Dziecka RWS Biały Kamień Konradów i TPD w Wałbrzychu. Podobne wyróżnienie przypadło w udziale Agnieszce Więckiewicz z Urzędu Miasta w Wałbrzychu.

Nową wolontariuszką w RWS została Mariola Cajzer, która również jest pracownicą UM.

Rada - korzystając z okazji - przekazała osobom chorym dziesięć paczek żywnościowych z wielkanocnymi pysznościami. Przygotowano je dzięki wparciu Beaty Karzyńskiej z UM, dr Haliny Macioszek-Gibały, dr Grażyny Wybieralskiej-Chalimoniuk, sekretarz UM Joannie Stypułkowskiej i Ryszardowi Nowakowi.

Wszystkie dzieci, które uczestniczyły w spotkaniu otrzymały paczki ze słodyczami od RWS i TPD. ©

Zamek Grodno ma nowoczesny system wykrywania pożarów

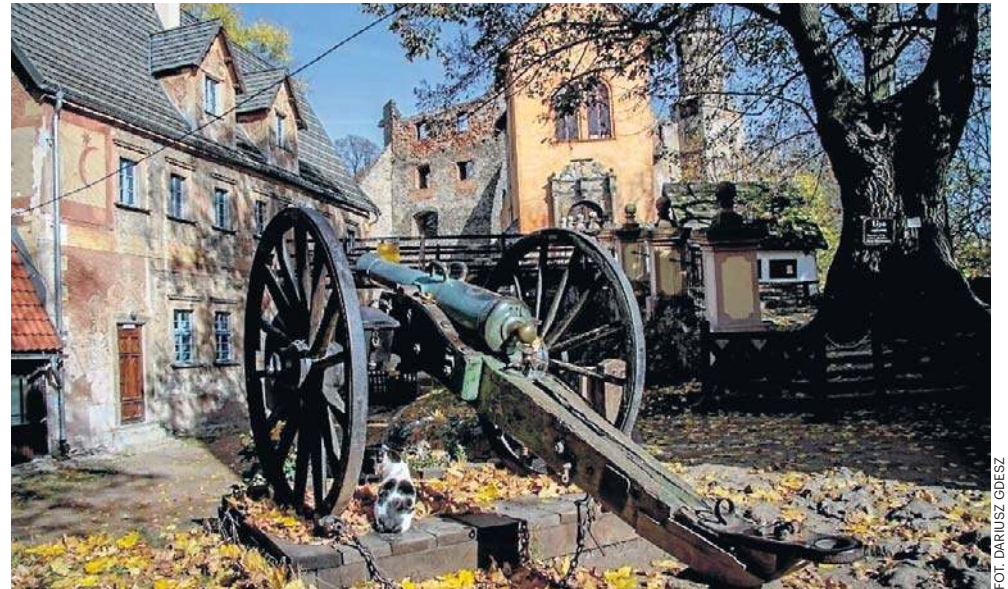
Paweł Gołębiowski
Zagórze Śląskie

Cudowny Zamek Grodno w Zagórzcu Śląskim został zabezpieczony przed pożarami. Trwa już etap odbiorów technicznych i konserwatorskich.

W zamku Grodno w Zagórzcu Śląskim dobiega końca budowa systemu sygnalizacji pożarowej (SSP). W starej warowni zamontowano też oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne. Wspomniały zabytek będzie bezpieczniejszy dzięki realizowanemu projektowi o nazwie „Zwiększenie atrakcyjności turystycznej na terenie gminy Walim poprzez zagospodarowanie istniejących obiektów”.

Projekt obejmuje także „Odbudowę i wyposażenie historycznej kuchni w zamku Grodno” oraz „Przebudowę budynku byłego dworca kolejowego w Zagórzcu Śląskim”. Te obiekty, podobnie jak jeszcze kilka innych w okolicy, cieszą się ogromnym zainteresowaniem turystów i są dla miejscowych powodem do dum. Aby tak było nadal, trzeba o nie dbać i zabezpieczać je.

- W obiekcie zastosowano pełną ochronę obiektu systemem sygnalizacji pożarowej (SSP), obejmującego urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe, służące do samoczynnego wy-

FOT. DARIUSZ GOŁEBSKI

Zamek Grodno w Zagórzcu Śląskim - perełka gminy Walim - będzie teraz bezpieczniejszy.

krywania i przekazywania informacji o pożarze, a także urządzenia odbiorcze sygnałów alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych. Ochroną zostały objęte wszystkie pomieszczenia i przestrzenie zamku. Są nadzorowane przez

Po drugiej wojnie światowej zamkiem zarządzał PTTK, a obecnie, od 2009 roku, robi to Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu.

czujki pożarowe oraz ręczne ostrzegacze pożarowe. Ze względu na charakter zagrożenia pożarowego oraz uzyskanie maksymalnie skutecznej ochrony, przewidziano zastosowanie, jako podstawowych, czujek dymu, charakteryzujących się wysoką skutecznością w wykrywaniu pożarów - informują w gminie Walim.

Całkowita wartość projektu to 3.500.526,07 zł, z czego 1.575.236,77 zł stanowi dofinansowanie z Funduszy Europejskich ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027.

Ciekawe są początki zamku Grodno. Najstarszy zachowany dokument pochodzi z 1315 roku. Jest w nim mowa, że burgrabia Kylian von Haugwitz dokonał na zamku Kinsberg aktu darowizny na rzecz augustianów z Wrocławia.

Legenda głosi jednak, że już w 800 roku angielski rycerz założył na obecnej górze Choina czworoboczną, drewnianą strażnicę. Murowany zamek miał natomiast wzniesić pistowski książę Bolko I Surowy. Później zamek rozbudowywano. Należał m.in. do korony czeskiej i rycerzy-zbójników. ©

Kręcą tu filmy grozy. Opuszczone osiedle czekają w końcu zmiany

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Osiedle Osiedleńców w Wałbrzychu i prowadząca do niego ulica Bogusławskiego to obraz nędzy i rozpacz. Zapowiadane są jednak zmiany. I to już niebawem.

Kilkanaście budynków na peryferiach, w sąsiedztwie lasu. Zrujnowane, brudne. W ubiegłym roku wysiedlono z tego miejsca ostatnich mieszkańców. Zatem teraz kompletnie opuszczone.

Nie przypadkiem osiedleńców pojawiało się w filmach. Chodziło z pewnością o klimat - smutny, przygnębiający, z piętnem patologii społecznej. Wielu wałbrzyszan bało się tu zaglądać, dojazd też

FOT. PAWEŁ GOŁEBSKI

Osiedle Osiedleńców to dziś problemy i... masa wstydu.

dostarcza wrażeń. Bo ulica Bogusławskiego to wertepy, dziura na dziurze.

Przed kilkoma dniami w Wałbrzychu zapowiedziano jednak Ofensywę Wiosenną,

czyli całą masę remontów i prac porządkowych. I Osiedleńców jest w tym programie uwzględnione.

- Będziemy remontowali osiedle Osiedleńców. Docelowo wyremontujemy 16 budynków, zaś obecnie mamy środki na 10. Inwestycję rozpoczniemy w połowie roku - mówił Remigiusz Łatka, prezes Miejskiego Zarządu Budynków w Wałbrzychu.

Podkreślał, że stworzona tam będzie bardzo ładna przestrzeń, podobna do osiedla przy ul. Różanej. Na Osiedleńców ma powstać ponad 60 porządnych mieszkań, zagospodarowane będzie też całe otoczenie. Osiedle zostanie ogrodzone, pojawią się miejsca parkingowe. Prace mogą potrwać około 18 miesięcy. ©

Nie pozwolili gościom z grodu Kraka wygrać choćby jednej walki

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Drużyna Imperium Boxing Wałbrzych odniosła drugie zwycięstwo w drugiej kolejce Polskiej Ligi Boks i pozostaje liderem tabeli.

Wałbrzyskanie po pokonaniu przed kilkoma dniami 14:4 Pomorzanina Boxing Team Toruń, teraz rozprawili się aż 18:0 z Królewskim Kraków.

W starciu w hali Aqua Zdroju gospodarze mieli ogromną przewagę niemal w każdym pojedynku. Goście, którzy debiutują w lidze nie wygrali żadnego.

Zestaw walk w meczu Imperium Boxing Wałbrzych - Królewski Kraków (18:0, gospodarze na pierwszym miejscu): 55

FOT. PAWEŁ GOŁEBSKI

Imperium Boxing Wałbrzychu rozbiło w Aqua Zdroju Królewskiego Kraków 18:0. Gospodarze byli dominatorami.

kg - Danylo Yefremov - Hubert Martuszewski; 60 kg - Jakub Krzpiet - Ilia Bader; 65 kg - Bartłomiej Rośkowicz - Mateusz Grygierzec; 70 kg - Mateusz Grejber - Filip Klimek; 75 kg - Bartosz Gołębiowski - Piotr Nie-

wiadomski; 80 kg - Petro Lakot-skyi - Mykhailo Tkachuk; 85 kg - Dawid Tkacz - Karol Nikodem; 90 kg - Oskar Dawidowicz - Maksymilian Fredyk; +90 kg - Paweł Sajda - Bohdan Zahrebelny. ©

Bezpieczna operacja i zadowolona pacjentka. U nas tak potrafią!

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Chirurdzy z całej Polski uczyli się w Wałbrzychu nowej techniki operacji piersi. Warsztaty poprowadził wybitny specjalista - doktor Paweł Pyka.

Siedemnastu znakomitych chirurgów onkologicznych z całej Polski wzięło udział w warsztatach z endoskopii chirurgii piersi, które zorganizowano w Szpitalu im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu. Lekarze i profesorowie mieli okazję obserwować i szkolić się z nowej techniki, którą pokazywał im dr Paweł Pyka. Bo wałbrzyski ośrodek jest wiodącym w chirurgii onkologicznej piersi i operacjach, wykonywanych metodą endoskopową. Dzięki nim usuwa się nowotwór i rekonstruuje piersi.

Pierwsi operowali tą metodą Azjaci, teraz uczy się od nich Europa

Metoda endoskopowej chirurgii piersi to mniejsze rany i bliższy na ciele pacjentki, ale także szybszy powrót do zdrowia, rodziny, pracy - jednym słowem codziennych zajęć. W Wałbrzychu już po raz kolejny dr Paweł Pyka szkolił lekarzy z całej Pol-

Chirurdzy onkologiczni z całej Polski uczyli się od wałbrzyskich specjalistów nowych metod operacyjnych.

ski, m.in. z Gdańska, Krakowa, Wrocławia i Bydgoszczy.

Dr Pyka jest ordynatorem chirurgii onkologicznej w Szpitalu im. Sokołowskiego w Wałbrzychu.

- To nowa metoda w Europie. Takie operacje pierwsi zaczęli wykonywać Azjaci. Korea, Japonia czy Singapur przodują w tych zabiegach. My dopiero się ich uczymy. Przy pomocy instrumentów endoskopowych z małego cięcia pod pachą jesteśmy w stanie usunąć całą piersć czy to z nowotworem, czy profilaktycznie. I przez to samo cięcie wprowadzić implant, jednocześnie re-

konstruuując piersć - tłumaczy ordynator Paweł Pyka.

Jak dodaje, ta metoda sprawia, że lekarze mogą operować delikatniej. To oznacza mniej powikłań. Pacjentki lepiej znoszą operacje, biorą mniej leków przeciwbólowych. - Staramy się podpatrywać różne ciekawe rzeczy, nowinki. To u nas w 2007 roku odbyły się pierwsze warsztaty onkoplastyczne, na które zaprosiliśmy specjalistę z Niemiec. Pokazał nam, jak to robić. Celem było, by piersć po operacji raka nie wyglądała gorzej, a nawet czasem lepiej niż przed operacją - opowiada dr Pyka.

Chodzi o to, by chirurg nie skrzywdził pacjentki

Jak zaznacza dr Pyka, w gruncie rzeczy chodzi o to, by pacjentkę jak najmniej skrzywdzić operacją. Doktor podkreśla, że metoda jest także wykorzystywana do uzupełniania ubytków po operacji nie tylko implantami, ale również tłuszczem własnym pacjentki. Implanty, choć mają dożywną gwarancję, to bywa, że po pewnym czasie wymagają wymiany. Mogą się przesunąć, pęknąć, a nawet zniekształcić piersć, kiedy kobieta gwałtownie tyje bądź chudnie. Tłuszcz zachowuje się naturalnie, a więc kiedy pacjentka zmienia gabaryty, piersi również. - To technika, które nauczyłem się w Poznaniu od bardzo doświadczonego plastyka. Niestety, nieduża liczba pacjentek kwalifikuje się do takiego zabiegu. Ale mamy już za sobą dziesięć takich operacji. I rewelacyjne wyniki, mimo amputacji, bez blizn. Taki zabieg wymaga dużej cierpliwości. Jestem wielkim fanem tych technik - zaznacza.

Jak dodaje żartobliwie, są jeszcze pewne mankamenty, a on sam wciąż odkrywa nowe zachowania pacjentek. Na przykład takie, że po operacji skarżą się, wychodząc z basenu, iż ciało

szybko wraca do normalnej temperatury, a implanty nie. - Przez 10-15 minut implant pozostaje zimny, no ale nikt jeszcze nie wymyślił implantów z grzałką - puszcza oko pan doktor.

W wałbrzyskich warsztatach wzięli udział najlepsi specjaliści w kraju. Jak mówi dr Pyka, to osoby, które na co dzień operują piersi. Takie warsztaty to nie tylko klasyczne szkolenie z nowych technik, ale także możliwość wymiany doświadczeń między specjalistami, co z kolei przyczynia się np. do skrócenia czasu operacji. W czasie warsztatów lekarze doskonalą też technikę.

Implanty mają różne powłoki, dobiera je lekarz

Jak mówi Halina Rutkowska-Bolek, przedstawicielka firmy Magnus Medical, która oferuje implanty i sprzęt do rekonstrukcji piersi, pracownicy firmy od lat wygrywają przetargi i uczestniczą w projektach wałbrzyskiego szpitala, który jest wiodącym ośrodkiem rekonstrukcji onkologicznej piersi.

Firma dostarcza implanty różnej wielkości, zrobione z różnych powłok - gładkie, poliuretanowe, mikroteksturalne, bo chirurdzy mają swoje prefe-

rencje. A także sprzęt. - Doktor Paweł Pyka używa coraz mniejszych średnic do przeprowadzania rekonstrukcji, co jest bardziej korzystne dla pacjentek. Co roku w Polsce przeprowadza się coraz więcej takich zabiegów. Nawet mniejsze placówki onkologiczne zaczynają się koncentrować na chirurgii piersi, bo pacjentek jest bardzo dużo. A są to zabiegi, refundowane przez NFZ - zaznacza prezeska firmy.

Profesor Diana Zakrzewska, kierująca w Krakowie zespołem chirurgicznym, złożonym głównie z kobiet podkreśla, że jest raczej nieufna wobec nowych technik. Ale jeśli się już do nich przekona, to chętnie je stosuje.

- Doktor Paweł Pyka jest pionierem nowych procedur i zabiegów małoinwazyjnych w zakresie leczenia raka piersi. W Krakowie nie robiliśmy jeszcze zabiegów endoskopowych. Na pewno chirurgia endoskopowa wpisuje się w nowe trendy. Wstępne wyniki wskazują, że te endoskopowe operacje mają mniejsze ryzyko powikłań - przyznaje.

Chirurg onkolog z Gdańska Paweł Kabata dodaje, że techniki endoskopowe pozwalają na to, aby bliżna po operacji była minimalna. Dzięki temu udaje się ją schować w różnych fałdach i zagłębieniach ciała. ©

REKLAMA

0011507240

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW

ogłasza

II przetarg ustny nieograniczony na najem lokalu niemieszkalnego (pomieszczenia na prowadzenie siłowni sportowej), położonego w Żarowie przy al. Janusza Korczaka 1, dz. nr 941/27, KW nr SW1S/00051389/8, na parterze budynku noclegowo-rekreacyjnego, o łącznej powierzchni użytkowej 369,10 m².

W skład lokalu wchodzi: pomieszczenie siłowni o pow. 197 m², sala fitness o pow. 88,70 m², 2 szatnie o pow. 13 m² i 13,20 m², 2 x w.c. z przedsiönkiem o pow. łącznej 18,5 m², 2 x natrysk o pow. łącznej 17,8 m², pomieszczenie magazynowe o pow. 5,10 m², korytarz o pow. 12,2 m², recepcja o pow. 3,6 m².

Lokal znajduje się w budowanym budynku noclegowo-rekreacyjnym, który zostanie oddany do użytku w terminie do 30.05.2026 r.

Umowa najmu zawarta zostanie na okres 10 lat, licząc od dnia 1.07.2026 r. z możliwością podpisania umowy najmu we wcześniejszym terminie w przypadku wcześniejszego odbioru i oddania do użytkowania budynku.

Przetarg odbędzie się w dniu 14.05.2026 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miejskim w Żarowie, ul. Zamkowa 2, II piętro, pokój nr 19.

Przetarg polegać będzie na licytacji stawki czynszowej za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu, płatnej w stosunku miesięcznym, do 10. dnia każdego miesiąca.

Stawka wyjściowa do przetargu wynosi 27 zł za 1 m² netto (do wylicytowanej stawki czynszu zostanie doliczony podatek VAT 23%).

Wysokość postąpienia - nie mniej niż 0,27 zł

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

Wpłata wadium w wysokości 1000 zł na konto: Santander Bank 97 1090 2369 0000 0001 4749 3760 najpóźniej do dnia 8 maja 2026 r. włącznie. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Żarowie.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który wygra przetarg, zaliczone zostanie na poczet pierwszego czynszu najmu, pozostałym uczestnikom wadium zwrócone zostanie w terminie do 3 dni od dnia zakończenia przetargu.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik zaoferuje cenę o co najmniej jedno postąpienie powyżej stawki wyjściowej.

Ogłoszenie o przetargu wraz ze wzorem umowy oraz szkicem lokalu umieszczone jest na stronie internetowej Urzędu: www.um.zarow.pl.

Uczestnik zobowiązany jest do przedłożenia komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium oraz dokumentu tożsamości przed otwarciem przetargu.

W przypadku, gdy uczestnikiem przetargu jest osoba prawna, osoba upoważniona do reprezentowania uczestnika powinna przedłożyć do wglądu aktualny wypis z Krajowego Rejestru Sądowego.

Jeżeli uczestnik jest reprezentowany przez pełnomocnika, konieczne jest przedłożenie oryginału pełnomocnictwa upoważniającego do działania na każdym etapie postępowania przetargowego (dotyczy także małżeństw, gdy tylko jedno z małżonków jest obecne na przetargu).

Wpłata wadium przez uczestnika przetargu jest równoznaczna z potwierdzeniem przez niego faktu zapoznania się z warunkami przetargu i ich akceptacją oraz treścią klauzuli informacyjnej (RODO).

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Referacie Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Lokalowej UM w Żarowie, ul. Zamkowa 2, pokój nr 21, II piętro, tel. 74 306 73 01, e-mail: w.chodorowski@um.zarow.pl.

Burmistrz Miasta Żarów zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu z ważnych powodów.

REKLAMA

0011507245

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW

ogłasza

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż atrakcyjnej nieruchomości gruntowej niezabudowanej, wpisanej do KW nr SW1S/00019495/8, która w mpzp posiada funkcję terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN19), terenu dróg publicznych (KDD9), terenów rolniczych (R14), położonej w Łażanach, gmina Żarów:

1. dz. nr 445 pow. 3731 m², cena wywoławcza: 100.000 zł, wadium: 10.000 zł

Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu (od części przeznaczanej pod zabudowę).

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia 15 maja 2026 r. na konto: Gmina Żarów, ul. Zamkowa 2, 58-130 Żarów: 97 1090 2369 0000 0001 4749 3760. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w dniu 19 maja 2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, pokój nr 19, II piętro, o godz. 10⁰⁰.

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszane na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2. Ogłoszenie o przetargu wraz z mapą dostępne jest również na stronie: www.um.zarow.pl oraz w BIP.

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Referacie Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Lokalowej UM w Żarowie, ul. Zamkowa 2, pokój nr 21, II piętro, tel. 74 306 73 01, e-mail: w.chodorowski@um.zarow.pl.

Burmistrz Miasta Żarów zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu z ważnych powodów.

REKLAMA

0011507254

Wójt Gminy Czarny Bór informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazu nr 11/2026 nieruchomości przeznaczanej do dzierżawy w drodze przetargu ustnego nieograniczonego.

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach
motofakty.pl

REKLAMA

0011507249

Wójt Gminy Czarny Bór informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazu nr 10/2026 nieruchomości przeznaczanej do dzierżawy w drodze bezprzetargowej.

REKLAMA

001159141

Wójt Gminy Czarny Bór informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazu nr 9/2026 nieruchomości przeznaczanej do dzierżawy w drodze bezprzetargowej.

REKLAMA

0011459141

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Inaczej jeździmy z dworca głównego

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Przystanek został przeniesiony z dworca w rejon skrzyżowania ulic Kosynierów i Słowiańskiej (pod wiaduktem).

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Nastąpiła zmiana tras autobusów i lokalizacji przystanku komunikacji miejskiej przy dworcu kolejowym Wałbrzych Główny.

- W związku z zaplanowanym przez PKP remontem nawierzchni ulicy przed Dworcem Głównym w Wałbrzychu, od 7 kwietnia zostały zmienione trasy przejazdu autobusowych linii A i 12 - informuje Karolina Usarek, rzeczniczka prasowa wałbrzyskiego Ratusza i kierowniczka Biura Promocji Miasta.

Autobusy - zamiast na ul. Gdyńskiej - kończą i rozpoczynają swoją trasę w rejonie skrzyżowania ulic Kosynierów

i Słowiańskiej (pod wiaduktem). Został tam ustanowiony tymczasowy przystanek komunikacji miejskiej. Jak zaznacza przedstawicielka Ratusza, rozkład jazdy tych autobusów z pozostałych przystanków nie ulegnie zmianie. Pasażerowie muszą więc pamiętać, iż inny od dotychczasowego będzie dla nich tylko początek i koniec podróży.

Nie jest wskazana data zakończenia prac remontowych. Jednak - jako że chodzi o kwestie utrzymaniowe, a nie kompleksową modernizację - to kwestia dni.

Przypominamy, że remont nawierzchni w tym rejonie i podobne zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej wprowadzono również jesienią 2023 roku. ©

Założył podrobioną tablicę rejestracyjną

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Jechał w Wielką Sobotę po Sobiecinie z podrobioną tablicą rejestracyjną. Grozi mu do 5 lat więzienia.

Policjanci z Wałbrzycha zatrzymali 21-latkę, który jechał samochodem osobowym z podrobioną tablicą rejestracyjną. Do zdarzenia doszło 4 kwietnia po godz. 23.30 na ul. Barbusse'a w dzielnicy Sobiecin. Podczas kontroli drogowej okazało się, że pojazd ma z przodu założoną tablicę rejestracyjną, kupioną w internecie.

- Zgodnie z polskim Kodeksem karnym oraz przepisami Ustawy prawo o ruchu drogowym, każdy pojazd poruszający się po drogach publicznych

musi być oznaczony odpowiednimi tablicami rejestracyjnymi, przypisanymi do danego pojazdu. Zakładanie tablic rejestracyjnych, które nie są przypisane do samochodu, jest uznawane za próbę wprowadzenia w błąd organów ścigania oraz innych użytkowników dróg - wyjaśniają w wałbrzyskiej policji.

Fałszywe tablice mogą posłużyć do popełniania innych przestępstw, np. unikania odpowiedzialności za wykroczenia drogowe (np. fotoradary) czy do maskowania kradzieży paliwa.

W przypadku z Wielkiej Soboty pojazd został zabezpieczony do celów procesowych na policyjnym parkingu. A 21-latkowi grozi do 5 lat pozbawienia wolności. ©

KRÓTKO

MIEROSZÓW
Powstała nowa kawiarnia

W Mieroszowie otwarto Kawiarenkę pod Wieżą. Powstała w klimatycznych, zabytkowych wnętrzach piwniczki Mieroszowskiego Centrum Kultury. Podczas otwarcia symboliczną wstęgę przeciął Andrzej Lipiński, burmistrz Mieroszowa. - Gospodynią tego wyjątkowego miejsca jest pani Justyna, która z pasją tchnęła nowe życie w historyczne mury, by stworzyć przestrzeń pełną ciepła i smaku - informują w Mieroszowie. Warto zatem wpaść do Kawiarenki pod Wieżą, by spróbować aromatycznej kawy i pysznego, domowego ciasta, serwowanych przy dobrej muzyce.

PG

CZARNY BÓR, MIEROSZÓW
Docenili sztukę recytatorów

W Czarnym Borze i Mieroszowie odbyły się gminne eliminacje Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego „Pegazik” 2026. Jak zapewniają organizatorzy, poziom recytacji był wyjątkowo wysoki, a każda interpretacja niosła ze sobą unikalny ładunek emocjonalny. W pierwszej miejscowości zwyciężyli: klasy IV-VI - Zofia Cieplicka, klasy VII-VIII - Lena Szweczyk. W drugiej najlepszymi okazali się: w młodszej grupie - Marta Michalik, w starszej - Hanna Duda. Wszyscy wymienieni zakwalifikowali się do etapu wojewódzkiego.

PG

WAŁBRZYCH
Nocny pożar na balkonie

W nocy z 6 na 7 kwietnia, o godz. 3.17, straż pożarną zaalarmowali mieszkańcy. Zauważyli ogień, buchający na balkonie na trzeciej kondygnacji budynku przy ul. Hirsfelda w Wałbrzychu. Na miejsce pojechały cztery zastępy straży pożarnej. Jak ustalili strażacy, ogień pojawił się na balkonie. Zapaliły się składowane tam rzeczy, paliła się też styropianowa elewacja budynku. Na szczęście ogień nie przedostał się do mieszkania. A strażacy szybko go ugasiłi. Nie ustalono przyczyny pożaru. Nie ucierpiały też znajdujące się poniżej cukiernia, poczta i sklep monopolowy.

ADA

Organizatorzy zapewniają, że VI edycja Potrójnej Korony Wałbrzyskiej będzie wyjątkowa.

TURYSTYKA POWĘDRUJĄ NOCĄ PRZEZ CZTERY SZCZYTY

Niestraszne im są góry ani ciemności

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Niebawem ruszą zapisy do Potrójnej Korony Wałbrzyskiej. Szósta edycja tej niezwyklej imprezy odbędzie się w czerwcu.

Wiadomo już, kiedy w tym roku odbędzie się Potrójna Korona Wałbrzyska. Marsz po górach w okolicach naszego miasta zaplanowano na drugi weekend czerwca. Zapowiadanych jest też trochę nowości. Zapisy do tegorocznej, już szóstej edycji Potrójnej Korony Wałbrzyskiej mają ruszyć w połowie kwietnia.

Impreza dla tysiąca śmiałków

- Kto chce wystartować, powinien trzymać rękę na pulsie. Bo wiadomo, miejsca rozchodzą się w ciągu jednego, dwóch dni - mówi Jakub Król, organizator wydarzenia.

W tym roku mogą liczyć na solidne wsparcie wałbrzyskiego Aqua Zdroju. To tam będą ulokowane: baza, biuro i meta marszu. Uczestnicy

po odebraniu numerów będą dowożeni z Aqua Zdroju na start autobusami. To spore wyzwanie logistyczne, bo startujących ma być aż tysiąc. Taki ustanowiono limit - po 500 na każdym z dwóch dystansów.

Starty z Parku Rusinowa i sprzed Jedlinki

- Impreza jest mocną marką. To wydarzenie przyciąga miłośników zwiedzania, pokonywania trudnych dystansów z całej Polski - wyjaśnia Kamila Świerczyńska, prezeska Aqua Zdroju.

500 śmiałków wyruszy w piątek, 12 czerwca wieczorem, z Parku Rusinowa w Wałbrzychu na trasę o długości 81 km. W sobotę rano przy Pałacu Jedlinka w Jedlinie-Zdroju od-

Uczestnicy nocnego marszu będą przechodzili przez cztery okoliczne szczyty: Borową, Chełmiec, Wielką Sowę i Waligórę.

będzie się start osób, pokonujących krótszy dystans, czyli około 45 km.

- To Potrójna Korona, bo uczestnicy będą przechodzili przez trzy, a właściwie cztery okoliczne szczyty: Borową, Chełmiec, Wielką Sowę i Waligórę - tłumaczy Jakub Król.

Dodaje, że limit czasu to 28 godzin. Obydwie trasy będą się kończyły najpóźniej o godzinie 24.00 z soboty na niedzielę (13-14 czerwca) przy Aqua Zdroju.

Nagrody dla numerów 80 i 600

Król podkreśla, że czas pokonania trasy jest sprawą drugorzędną. Liczy się samo pokonanie dystansu. Organizatorzy zaznaczają, że uczestnicy idąc, prawie cały czas będą mieli w zasięgu wzroku Wałbrzych - centralny punkt, wokół którego prowadzą trasy.

- Mamy 80-lecie wałbrzyskiego sportu i 600-lecie miasta. I to właśnie na uczestników z tymi numerami startowymi, które dojdą do mety będą czekały nagrody niespodzianki - dodaje Kamila Świerczyńska. ©

ZOO inne niż wszystkie miejskie. Tutaj można się wybrać w podróż przez wiele kontynentów

Elżbieta Węgrzyn
Łączna

Mało znane dolnośląskie ZOO jest idealne na wiosnę. Właśnie przyszły tam na świat lemury, muflony i gerezy.

Ciepły wiosenny weekend jest dobrym momentem na wyjazd poza miasto, zaczerpnięcie powietrza i poznanie interesujących stworzeń. Dobrym pomysłem na jednodniową wycieczkę jest ZOO Łączna. To pół godziny jazdy samochodem z Wałbrzyska.

ZOO Łączna jest słabo znane

- Świeże powietrze, górski klimat i możliwość spędzenia czasu z dala od korków oraz hałasu, a do tego piękna okolica. Zimą zapraszamy do nas na sanki, a teraz, gdy już nie ma śniegu, zachęcamy do odwiedzania naszej uroczej dolinki i spędzenia czasu ze zwierzętami - zachęca Marcin Nowaczyk, dyrektor ZOO Łączna.

Łączna to niewielka miejscowość w powiecie wałbrzyskim, położona malowniczo w dolinie Czarciego Potoku w otoczeniu Gór Suchych, części Gór Kamiennych. Oferuje piękne widoki na pobliskie Góry Stołowe.

Tu przed laty, z prywatnej inicjatywy, powstała ZOO Farma, która rozrosła się i przyjęła nazwę ZOO Łączna. Od 2023 roku działa tu też Fundacja Wild&Safe, skupiająca swoje działania wokół ochrony przyrody oraz edukacji na jej rzecz.

Na tym urokliwie położonym terenie można spędzić czas z dala od zgiełku, poznać tajniki przyrody i wyjątkowo

Lemury katta występują wyłącznie na Madagaskarze. Tracą tam jednak swoje siedliska.

zwierzęta, w naturze zamieszkujące niemal wszystkie kontynenty.

ZOO Łączna to ponad 12 hektarów terenu. Można tu zobaczyć 160 gatunków zwierząt z całego świata - od wilków polarnych, przez świstaki, jaki,

Marcin Nowaczyk: - Oferujemy inny klimat niż każde miejskie ZOO. U nas zwierzęta mają ogromne wybiegi, dużą przestrzeń.

jelenie, surykatki, flamingi, kapi-bary po kangury i jeżozwierze. Kolekcja zwierząt jest prezentowana w układzie stref zoogeograficznych, które pozwalają odwiedzającym odbyć w ciągu jednego dnia symboliczną podróż po niemal wszystkich kontynentach. Obiekt oferuje też dużą kolekcję zwierząt naczelnych (w tym sympatyczne lemury), zwierząt drapieżnych (od sów przez tygrysy po rysie i wilki polarne) oraz przegląd różnorodnych zwierząt kopytnych. Nie brak również takich ciekawostek, jak

fenki, świstaki, emu, kangury i rodzinne surykatki. Do tego duża kolekcja barwnego i egzotycznego ptactwa.

- Oferujemy zupełnie inny klimat niż każde miejskie ZOO. U nas zwierzęta mają ogromne wybiegi, dużą przestrzeń. Zwiedzający zaś zyskują możliwość niespiesznego delektowania się czasem, spędzonym z rodziną w ciekawym otoczeniu - dodaje Marcin Nowaczyk.

ZOO Łączna przez cały rok proponuje atrakcje dla rodzin, szkół i grup zorganizowanych, promując kontakt z naturą, ob-

serwację zachowań zwierząt i budowanie świadomości ekologicznej.

Na świat przyszły właśnie bliźniaki lemurów, mary i muflony

ZOO Łączna ma powód do świętowania i zapraszania do siebie właśnie teraz. Na świat przyszły tam bowiem: bliźniaki lemurów katta (Lemur catta) - gatunek ten występuje wyłącznie na Madagaskarze i jest zagrożony wyginięciem głównie z powodu utraty siedlisk oraz dewastującej środowisko naturalne działalności człowieka; mary solniskowe (Dolichotis salinicola) - przypominają zajęce, ale należą do rodziny kawiowatych, tak jak np. świnki morskie, pochodzą z Ameryki Południowej, a po urodzeniu już po około dwóch godzinach potrafią biegać i skakać; muflony, które można obserwować na rozległym wybiegu górskiego safari.

W ostatnim czasie przyszły tu także na świat dwie gerezy abisyńskie (Colobus guereza). Młode tych niezwykłych małp z Afryki Wschodniej rodzą się zupełnie białe. Dopiero po kilku miesiącach ich sierść zacznie ciemnieć, by z czasem przybrać eleganckie, kontrastowe, czarno-białe barwy dorosłych osobników.

- To już czwarty przychówek w historii naszej hodowli, ale emocje za każdym razem są równie silne. Rozród gerez nie jest regularny, a w przeszłości nie każde młode udawało się odchowac. Dlatego te narodziny mają dla nas szczególne znaczenie. Tym razem potomstwa doczekaliśmy się od dwóch samic, co czyni to wydarzenie jeszcze bardziej wyjątko-

wym. Małe gerezy mają już dwa miesiące, są w świetnej kondycji i można je obserwować na zewnętrznym wybiegu - komentuje dyrektor ZOO Łączna.

To ciekawy gatunek małpy. Ich nazwa gatunkowa „Colobus” oznacza „okaleczony” i odnosi się do braku przeciwstawnego kciuka. Mimo dramatyzmu sformułowania, są doskonale przystosowane do życia w koronach drzew. Ich dłonie są jak haki, pomagające w chwytaniu konarów. Zaś w widowiskowych, nawet kilkunastometrowych skokach pomaga im długi ogon. Interesujący jest też żołądek tych liściożerców, który przez złożoność bardziej przypomina organ przeżuwaczy niż czelokokształtnych.

ZOO Łączna - dojazd i bilety

Dojazd do ZOO w Łącznej umożliwia jednodniową wycieczkę z terenu całego Dolnego Śląska. Dojazd samochodem z Wałbrzyska to nieco ponad 20 km, czyli niespełna pół godziny drogi.

Ceny biletów w sezonie letnim: 45 zł - normalny (dla wszystkich odwiedzających ZOO), 40 zł - ulgowy (emeryci, studenci, uczniowie powyżej 12 lat), 35 zł - dziecięcy (dzieci do 12. roku życia), bezpłatnie - dzieci do 3. roku życia, 35 zł - dla osób w wieku 65+, 30 zł - za psa.

Dodatkowo płatna atrakcja to Świat Lemurów - szczególnie jej zwiedzania są dostępne na internetowej stronie: www.zoolaczna.pl

Na terenie ZOO znajdują się sanitariaty, plac zabaw i punkt widokowy. Do dyspozycji gości jest też parking. ©©

Dzieciaki spędzą noc w Starej Kopalni. Ale frajda!

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Stara Kopalnia w Wałbrzychu przygotowała „Nocowankę” dla najmłodszych. Zaprasza dzieci bez rodziców, za to ze... śpiwórkami.

Stara Kopalnia w Wałbrzychu ma nową propozycję dla najmłodszych gości. To „Nocowanka”, czyli zajęcia dla dzieci od 8. roku życia. Zaczną się już 18 kwietnia o godzinie 20.00 i potrwać do godziny 10.00 rano następnego dnia. Będzie

to wyjątkowa noc. Podczas gry terenowej, powadzonej w półmroku, w industrialnych zakamarkach kopalni, dzieci będą mogły spojrzeć z innej perspektywy na niby znane im przestrzenie.

Przygodą, chociaż o nieco innym charakterze, powinny być też zajęcia w SOWA (Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności).

- Dzieci wezmą udział w magicznych eksperymentach, które pokażą im, że nauka potrafi zaskakiwać i fascynować. SOWA to miejsce stworzone z myślą

o samodzielnym odkrywaniu świata poprzez doświadczenia, zabawę i eksperymentowanie - wyjaśniają w Starej Kopalni.

Na zakończenie wieczoru zaplanowano seans filmowy z popcornem. To będzie już uspokojenie i przygotowanie do nocnego odpoczynku.

Organizatorzy „Nocowanki” zapewniają, że zadbają o komfort i bezpieczeństwo jej małych uczestników. Dzieci będą pod opieką wykwalifikowanych animatorów. Program zawiera także kolację, przekąski oraz zdrowe śniadanie.

Rodzice powinni jedynie przygotować dzieci na nocleg. Konieczne będzie przyniesienie kilku niezbędnych rzeczy, takich jak śpiwór oraz inne elementy, potrzebne do komfortowego nocowania (ich szczegółowy wykaz znajduje się w opisie wydarzenia na internetowej stronie organizatora).

Cena udziału w wydarzeniu wynosi 150 zł od osoby. Wszystkie szczegóły wydarzenia oraz formularz zapisów są dostępne na wyżej wspomnianej stronie internetowej: www.starakopalnia.pl. ©©

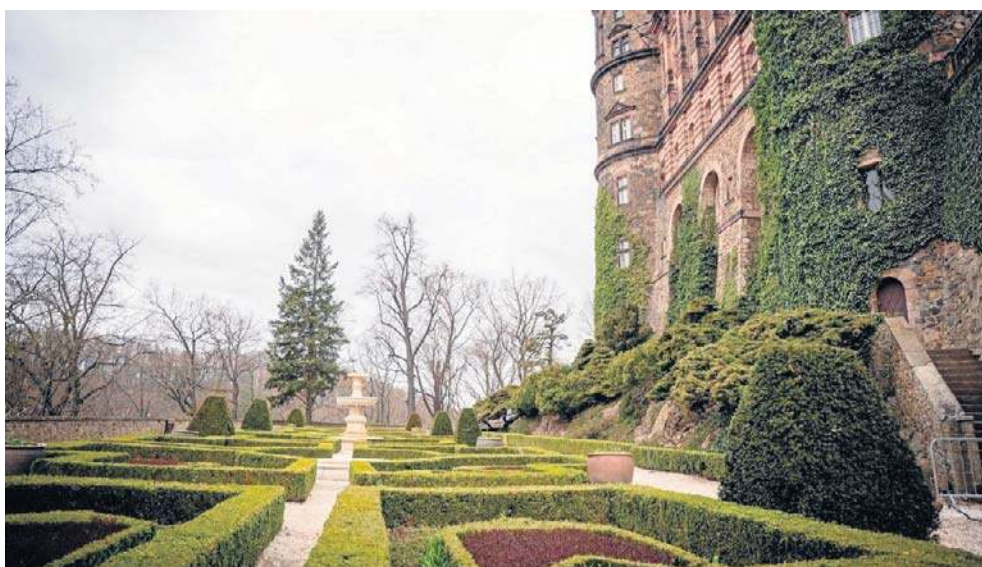
Na małych odkrywców czeka niezwykła przygoda - zaplanowana na 18 kwietnia w Starej Kopalni „Nocowanka”.

WYPOCZYNEK MAMY JUŻ PRAWDZIwą WIOSNĘ. W WAŁBRZYCHU WSPANIAŁYM MIEJSCEM NA SPACER W PROMIENIACH S

Widoki z tarasów, świeża zieleń. I ten wyją

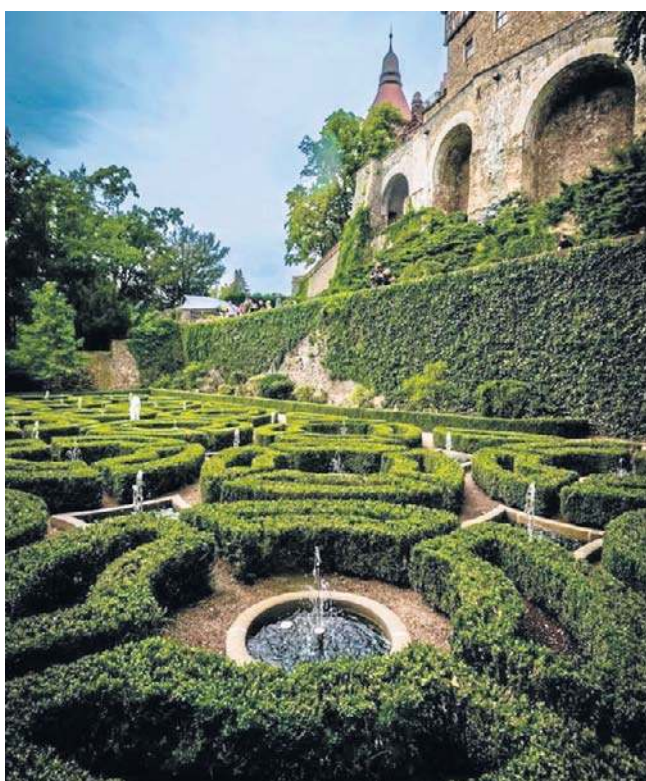
Od 1991 roku - a więc już 35 lat - obiektem zarządza spółka Zamek Książ w Wałbrzychu.

Zamek zajmuje 42 840 m kw. powierzchni. Jest częścią Szlaku Zamków Piastowskich.

Książ (niem. pierwotnie Vorstinburg, potem Fürstenstein) - jest trzecim co do wielkości zamkiem

Ogrody są utrzymane w stylu francuskim. Ze wszystkich roztaczają się zachwycające widoki na okolicę.

Przyzamkowe tarasy zajmują powierzchnię 2 hektarów i są położone na 12 różnych poziomach. Prawdziwe чудо!

ŁOŃCA JEST ZAMEK KSIĄŻ I JEGO OKOLICE

tkowy klimat!

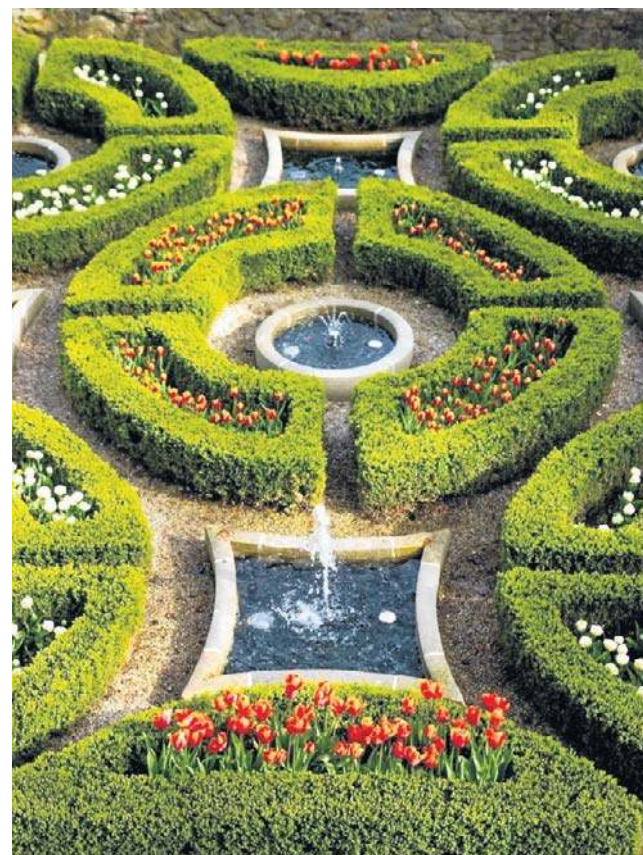
w Polsce (po zamku w Malborku i Zamku Królewskim na Wawelu).

Zamek corocznie odwiedza ponad 300 tys. turystów. Na najmłodszych czekają ciekawe zajęcia warsztatowe.

Zamek jest umiejscowiony na malowniczym, urwistym, skalnym masywie, na wysokości 395 m n.p.m.

Ogrody opiewała w swoich pamiętnikach najslynniejsza mieszkanka Zamku Książ - księżna Daisy von Pless.

Niewątpliwą ozdobą zamkowych ogrodów są liczne, pięknie rzeźbione fontanny. Cieszą oczy i dają ochłodę.

Ogrody pełnią swoją funkcję od XVII wieku. Ich wygląd zmieniał się przez wieki.

Budowla posiada ponad 400 pomieszczeń, a wraz z zabudowaniami gospodarczymi - 600.

TAJEMNICA WYSPY WIELKANOCNEJ

Wyspa Wielkanocna znana jest głównie z gigantycznych posągów, które nadają krajobrazowi niepowtarzalny charakter. Co wiemy o tym tajemniczym skrawku lądu na Pacyfiku?

Grzegorz Kuczyński

W 1772 roku Niedziela Wielkanocna przypadała (jak w tym roku) 5 kwietnia. Tego dnia marynarze płynących na zachód - od wybrzeży Chile - holenderskich statków Arend, Thienhoven i Afrikaansche Galey dostrzegli na horyzoncie nieznany ląd. Celem wyprawy Jacoba Roggeveena było odnalezienie mitycznego kontynentu Terra Australis. Gdy zacumowali w pobliżu lądu, podpływać zaczęły łodzie wypełnione ciemnoskórnymi ludźmi. Niektórych wpuszczono na pokład.

„Ta nieszczęsna istota wydawała się bardzo zadowolona z naszego widoku i wykazywała ogromne zdumienie budową naszego statku. (...) Kiedy w lustrze ukazał się mu jego własny obraz, nagle cofnął się, a następnie spojrzął na tył szkła, najwyraźniej w nadziei odkrycia przyczyny tego zjawiska. Po tym, jak wystarczająco się nim zachwyciliśmy, a on nami, odpłynęliśmy z nim w jego kajaku w kierunku brzegu” - tak opisywał to spotkanie jeden z oficerów, Karl Friedrich Barons.

To był pierwszy kontakt Europejczyków z mieszkańcami wyspy, którzy nazywali siebie Rapa Nui. Przybysze nadali jednak odkrytemu lądowi inną nazwę: Wyspa Wielkanocna. Leżąca na środku południowego Pacyfiku jest do dziś najbardziej odizolowanym zamieszkanym miejscem na ziemi. Najbliżej leżą Chile na wschodzie (3500 km) i Tahiti na północnym zachodzie (4200 km).

Odkrywczy z ludu Rapa Nui

Zamieszkujący wyspę ludzie, którzy powitali Holendrów, pochodzili z zachodu. To byli potomkowie polinezyjskich odkrywców, którzy po raz pierwszy postawili stopę na tej tropikalnej wyspie w przedziale czasowym 700-1200 r.

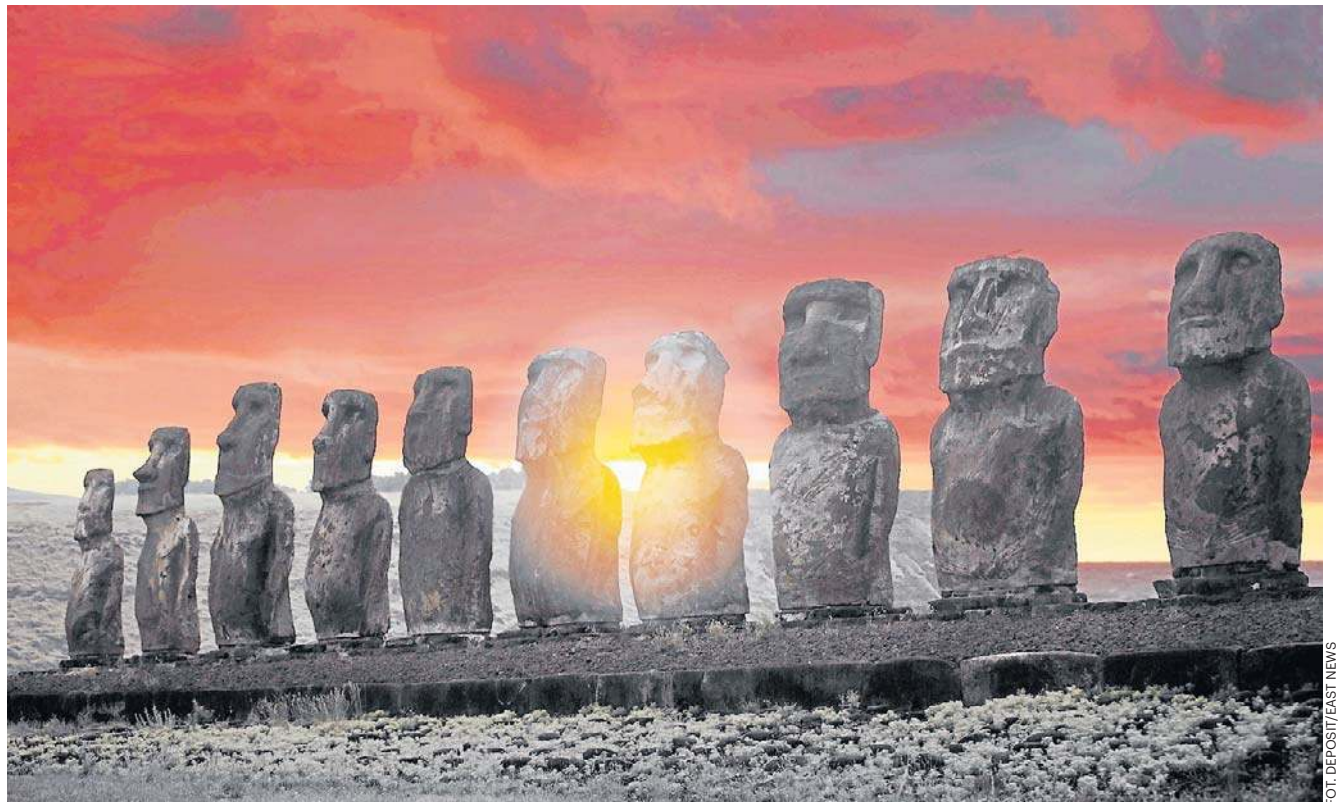
Odkrycie wyspy było niezwykłym osiągnięciem,

zwłaszcza biorąc pod uwagę, że nie dysponowali żadnymi urządzeniami nawigacyjnymi i poszukiwali skrawka ziemi nadającej się do zamieszkania, dostrzeżonego podczas poprzedniej wyprawy. Jednak gdy ich łodzie bezpiecznie przybiły do złotych plaż Rapa Nui, stało się jasne, że ta niezwykle niebezpieczna podróż była tego warta. Wyspa była pokryta bujnym lasem i tętniła życiem ptaków i ryb. To, co znaleźli, było dosłownie rajem na ziemi.

Jednak gdy kilkaset lat później na wyspie pojawili się pierwsi Europejczycy, wyspa wyglądała zupełnie inaczej. Była niemal zupełnie pozbawiona drzew, które nie mogły odrosnąć tak szybko, jak były wycinane. Brak drzew uniemożliwił wyspiarzom budowę nowych łodzi i przyspieszył erozję wierzchniej warstwy gleby, powodując znaczny spadek wydajności rolnictwa. Zamiast tropikalnego raju Holendrzy zobaczyli zakurzony, pozabawiony lasów krajobraz.

Uwagę przybyszów przyciągało jedno: wielkie posągi. Początkowo zdumieni Holendrzy myśleli, że są wykonane z gliny. W rzeczywistości wyrzeźbiono je głównie z miękkiej skały wulkanicznej, znanej jako tuf. Miękki, łatwy w obróbce tuf okazał się idealny do rzeźbienia, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że starożytni mieszkańcy Rapa Nui pracowali wyłącznie przy użyciu kamiennych narzędzi zwanych toki.

W kulturze polinezyjskiej rzeźbiarstwo było szanowanym zawodem, o czym świadczą 1043 posągi na wyspie. Znane jako moai, posągi te są powszechnie nazywane na całym świecie „głowami z Wyspy Wielkanocnej”. Mają one jednak również tułowie, choć większość z nich jest zakopana pod warstwami ziemi. Wyrzeźbione w latach 1400-1650 n.e., największe z moai mają ponad 9 metrów wysokości i ważą około 82 ton.

Majestatyczne posągi maori to wizytówka Wyspy Wielkanocnej.

Powszechnie uważa się, że posągi zostały stworzone, aby uczcić przodków, wodzów lub inne ważne postacie w społeczeństwie Rapa Nui. Ponieważ zostały one zbudowane jako hołd dla kogoś i często służyły jako miejsce pochówku, wygląd każdego posągu jest inny, a posągi zostały wykonane tak, aby przypominały osobę, którą honorują.

Kolejne wyprawy Europejczyków

Rozczarowani wyspą Holendrzy długo na niej nie zabawili. Kolejni zagraniczni goście przybyli dopiero 15 listopada 1770 r.: dwa statki wysłane przez wicekróla Peru, Manuela de Amata, i dowodzone przez Felipe Gonzáleza de Ahedo. Hiszpanie spędzili pięć dni na wyspie, przeprowadzając bardzo dokładne badania jej wybrzeża, i nazwali ją Isla de San Carlos, przejmując ją w imieniu króla Karla III Hiszpańskiego, a także uroczyste wznosząc trzy drewniane krzyże na szczytach trzech niewielkich wzgórz.

Minęło kilka lat, zanim kolejny europejski statek zacumował u brzegów Rapa Nui. To był sławny brytyjski odkrywca James Cook - w 1774 roku. Sam dowódca wyprawy był zbyt chory, by daleko chodzić, ale niewielka grupa przez kilka dni

badła wyspę. Fragmenty dziennika pokładowego Cooka rysują smutny obraz lądu. Chociaż opisał plantacje ziemniaków, bananów i trzciny cukrowej, określił wyspę jako „jałową i pozbawioną drzew”. Widział niewiele zwierząt i ptaków i twierdził, że ludzie mieszkali w „niskich, nędznych chatkach”.

Kolejnymi Europejczykami na wyspie byli Francuzi w 1786 roku. Słynny odkrywca Jean François de Galaup La Pérouse sporządził szczegółową mapę lądu. Ponieważ kolejne publikowane mapy coraz częściej uwzględniały Wyspę Wielkanocną, w XIX wieku stała się ona popularnym punktem zapoatrzeniowym dla statków polujących na foki i wieloryby. Przybysze wykorzystywali miejscową ludność dla swych celów.

Na podupadły lud Rapa Nui największy cios spadł jednak w grudniu 1862 r., gdy z Peru uderzyli łowcy niewolników, porywając od 1500 do 2000 osób (około połowy populacji wyspy). Peruwiański rząd zwrócił potem wolność niektórym wyspiarzom, tyle że wracając przywieźli ze sobą ospę. Epidemia zdziesiątkowała znaczną część populacji Wyspy Wielkanocnej.

Wkrótce potem przybył Eugène Eyraud, pierwszy misjo-

narz chrześcijański. Masowe nawrócenia wyspiarzy rozpoczęły się w 1866 roku, a w ciągu dwóch lat prawie cała populacja była już rzymskokatolicka. Jednak choroba uderzyła ponownie. Epidemia gruźlicy zabiła jedną czwartą pozostałej populacji, pozostawiając przy życiu mniej niż 1000 rdzennych mieszkańców.

W 1888 roku wyspa została oficjalnie przyłączona do Chile, swojego geograficznego sąsiada. Czy im się to podobało, czy nie, mieszkańcy Rapa Nui stali się obywatelami Chile, co zakończyło ich tysiącletnią niezależność.

Tajemnica Wyspy Wielkanocnej

W 1915 roku na Rapa Nui wylądowała Katherine Routledge. Przy wsparciu British Museum i Królewskiego Towarzystwa Geograficznego oraz z pomocą mieszkańca wyspy o imieniu Juan Tepano sporządziła szczegółowe zapisy dotyczące posągów moai i odkopała ponad 30 z nich. Katherine przeprowadziła również wywiady z osobami, które pozostały na wyspie.

W 1919 roku opublikowała relację ze swojego pobytu w książce zatytułowanej „Tajemnica Wyspy Wielkanocnej”. Książka cieszyła się popularnością i pobudzała wyobraźnię

opinii publicznej, ale niewielu turystów mogło odwiedzić wyspę z powodu braku środków transportu. Zmieniło się to w 1967 roku wraz z pojawieniem się cotygodniowych lotów z Santiago w Chile. Wkrótce na całej Rapa Nui zaczęły powstawać hotele i infrastruktura, aby sprostać napływowi turystów.

W 1995 roku UNESCO wpięło Wyspę Wielkanocną na listę światowego dziedzictwa, uznając ją za miejsce „dziedzictwa kulturowego i naturalnego o wyjątkowej wartości dla ludzkości”. Popularność wyspy wciąż rośnie. Obecnie odbywa się kilkanaście lotów tygodniowo z Chile, a rocznie odwiedza Wyspę Wielkanocną ponad 150 tys. turystów. Liczba mieszkańców wynosi około 7500, choć mniej niż połowa z nich to rdzenni mieszkańcy Rapa Nui. Turystyka jest ich głównym źródłem utrzymania.

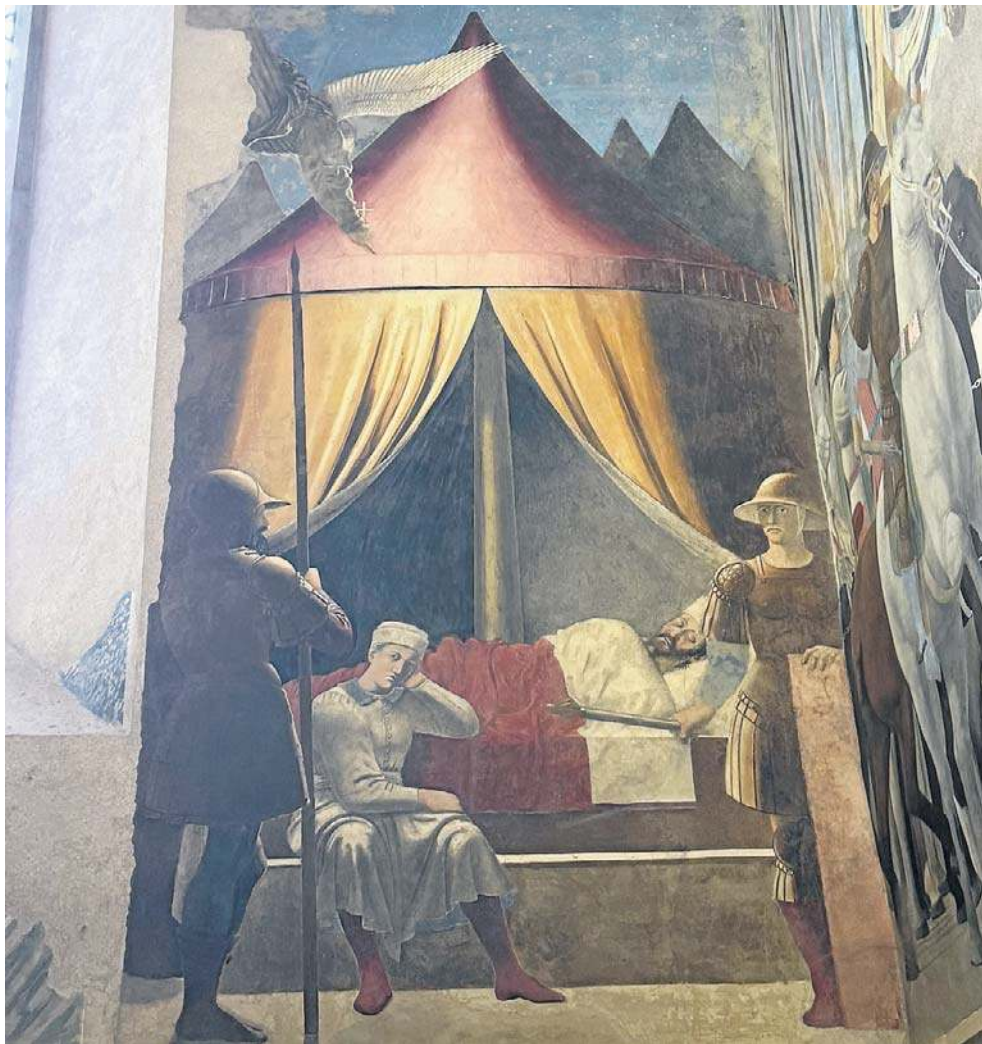
Pomimo upływu wieków i licznych zmian, jakie przeszła wyspa, większość moai pozostała na swoim miejscu. Te gigantyczne kamienne posągi czuwały, gdy zmieniał się krajobraz, gdy przybywali i odchodzili odkrywcy, najeźdźcy i handlarze niewolników, a także gdy wielka społeczność powstawała, upadała i ponownie się odradzała. ©

W KULTURZE POLINEZYJSKIEJ RZEŹBIARSTWO BYŁO SZANOWANYM ZAWODEM, O CZYM ŚWIADCZĄ 1043 POSĄGI, ZNAJDUJĄCE SIĘ NA WYSPIE WIELKANOCNEJ.

LEGENDA O PRAWDZIWYM KRZYŻU

Trudno się zdecydować, od czego zacząć oglądanie. Freski są wszędzie: na ścianach i suficie. Wprowadzają w inny świat, z wielu postaciami, pejzażami, różnymi ujęciami Krzyża. Jedne są spokojne, majestatyczne, inne pełne dynamiki, walki i napięcia. A wszystko jakby na chwilę zatrzymane dla widza, który nie może oderwać wzroku od arcydzieła.

ks. Waldemar Turek (*Vatican News*)

Cykl „Legenda o prawdziwym Krzyżu” składa się 14 fresków, namalowanych przez Piera della Francescę między rokiem 1452 a 1466 w Bazylice św. Franciszka w Arezzo.

Położone we wschodniej Toskanii miasto Arezzo było ważnym ośrodkiem etruskim, a później rzymskim. W średniowieczu rywalizowało ze Sieną i Florencją. Rozwinęło się w XIV w., ale pod koniec tegoż stulecia przeszło pod panowanie Florencji.

W Arezzo urodzili się wybitni przedstawiciele sztuki, literatury i muzyki: Francesco Petrarca, Giorgio Vasari, Guido Monaco, zwany Guido d'Arezzo, wynalazca współczesnego systemu nut.

Dziś jest to miasto rolnicze i przemysłowe, które zachowało malownicze średniowieczne centrum historyczne. Znamcom kina kojarzy się ono z filmem „Życie jest piękne” Roberta Benigniego, tu nagrywanym.

Ileś lat temu pojechałem do Arezzo po przeczytaniu „Barbarzyńcy w ogrodzie” Zbigniewa Herberta, a dokładniej rozdziału „Piero della Francesca”. O tym malarzu niewiele wiedziałem, poza tym, że był związany z Toskanią i sporo dzieł zostawił także w Arezzo. Kiedy udałem się tam tym razem, miałem jasny cel: obejrzeć dokładnie „Legendę o prawdziwym Krzyżu” - 14 fresków namalowanych przez Piera della Francescę między rokiem 1452 a 1466 w Bazylice św. Franciszka.

Cykl ten został nazwany przez Herberta „jednym z największych cudów malarstwa wszystkich czasów”. Znajduje się on w głębi wielkiego i ciemnego kościoła, w kaplicy Bacci. Temat zaczerpnął malarz z apokryficznej Ewangelii Nikodema i „Złotej legendy” Jakuba de Voragine, autora popularnego w średniowieczu zbioru żywotów świętych, opowieści hagiograficznych i rozważań.

Malarstwo enigmatyczne

Piero della Francesca, urodzony ok. 1420 r. w Borgo San Sepolcro (dziś Sansepolcro), wiele podróżował po Toskanii i środkowych Włoszech, dotarł także do Rzymu. Niewiele wiemy o jego życiu. W średnim wieku dotknęła go pewna forma ślepoty, która zmusiła go do porzucenia malarstwa, ale pozwoliła mu zgłębić zainteresowania w innych dziedzinach. Zmarł w dniu przypisywanym odkryciu Ameryki: 12 października 1492 r. Pozostawił wiele dzieł nie tylko w Arezzo, ale także w Perugii, w Sansepolcro, Florencji, Wenecji, Mediolanie, Urbino, a także w galeriach Londynu, Paryża, Berlina, Bostonu i Nowego Jorku.

Kiedy rozmawiałem ze znajomym znawcą malarstwa, podkreślał, że w dziełach tego artysty nie należy oczekiwać prostych i dostępnych ujęć. Postacie prezentują się enigmatycznie. Są tam sceny pozbawione ruchu, ciała bez skąpych cieni i twarze bez wyrazu. Wiedzia-

łem, że cykl nie jest narracyjny, a epizody nie są powiązane chronologicznie, lecz formalnie i symbolicznie. Sceny, rozmieszczone na trzech poziomach ścian, charakteryzują się staranną perspektywą i opowiadają historię drzewa, które posłużyło jako materiał do sporządzenia Krzyża, na którym zawieszono Chrystusa.

lem, że cykl nie jest narracyjny, a epizody nie są powiązane chronologicznie, lecz formalnie i symbolicznie. Sceny, rozmieszczone na trzech poziomach ścian, charakteryzują się staranną perspektywą i opowiadają historię drzewa, które posłużyło jako materiał do sporządzenia Krzyża, na którym zawieszono Chrystusa.

Historia i adoracja

Fresk „Śmierć Adama” przedstawia trzy różne sceny. Po prawej stronie widzimy Adama, umierającego w otoczeniu dzieci i wiekowej Ewy. W tle jego syn Set otrzymuje od archanioła Michała nasienie drzewa poznania. Po lewej i w centrum Set wkłada owo nasienie pod język umierającego ojca, podczas gdy jego dzieci i wnuki krzyczą z rozpacz. Drzewo wyrosłe z nasienia dotrwa aż do czasów króla Salomona.

W „Adoracji Krzyża Świętego i spotkaniu Salomona z królową Saby” jest nawiązanie do średniowiecznej opowieści, wedle której Salomon kazał ściąć drzewo Krzyża i użyć do budowy mostu nad źródłem Siloe. Królowa Saby, przechodząc przez most, rozpoznała belkę jako pochodzącą z tego drzewa. Spontanicznie przyklęka, by oddać jej cześć, ku zdumieniu świty. W pałacu spotyka się z Salomonem i relacjonuje mu swoje przeżycie. Na temat tej sceny Herbert pisze: „Dwa światy - żeński dwór królowej, kolorowy i bardzo teatralny, oraz dygnitarze Salomona, studium surowej politycznej mądrości i powagi”.

We „Śnie Konstancy” panuje tajemniczy pokój, wyrażony przez intensywne kolory. W noc poprzedzającą bitwę z Maksencjuszem anioł przynosi cesarzowi Konstancyowi, śpiącemu w namiocie i otoczonemu strażnikami, mały krzyż i wypowiedział słowa: In hoc signo vinces („W tym znaku zwyciężysz”). Podobno ten fresk stanowi jeden z pierwszych światłoceniowych efektów w sztuce włoskiej.

Z kolei „Bitwa o Most Mulwiskiego” ukazuje zwycięskiego Konstancy na czele armii, pokazującego krzyż wrogom pod wodzą Maksencjusza, który tonie w Tybrze. Scena przedstawia walkę odbywającą się w sposób dokładnie zorganizowany, z tajemniczym spokojem, a liczne lance łączą ziemię z niebem pokrytym chmurami.

W „Znalezieniu trzech krzyży i potwierdzeniu prawdziwości Krzyża Chrystusa” do-

strzegamy Helenę, matkę Konstantyna, która każe przekopać ziemię na Golgocie. Robotnicy wydobywają krzyże Chrystusa i dwóch łotrów. Nie mogą ustalić, do którego z nich przybito Chrystusa, Helena umieszcza wszystkie trzy nad zwłokami zmarłego młodzieńca, który w cudowny sposób wstaje, dotknąwszy świętej relikwii. Już wiadomo, który z krzyży jest tym Chrystusowym; Helena i jej świta klękają w adoracji.

„Podwyższenie Krzyża” ukazuje cesarza Herakliusza, który po odzyskaniu Krzyża zabranego przez Persów przywozi go z powrotem do Jerozolimy i jako pielgrzym, boso, niesie go na Golgotę. Chrześcijanie tłumnie przybywają, by wziąć udział w procesji i klękając przed świętą relikwią

Gest Franciszka

Piero della Francesca przedstawia, także w innych, niewspomnianych tutaj, scenach, interpretację teologiczną w oparciu o źródła, które były znane ludziom jego epoki i w okresie humanizmu stanowiły skuteczne środki dydaktyczne. Dziś żyjemy w innym świecie, a jednak spojrzenie na arcydzieło może nam pomóc odkryć we wspaniałych freskach przesłanie duchowe, które nic nie straciło, mimo upływu wieków, ze swojej aktualności. Nawiązał do tego pośrednio św. Jan Paweł II, który odwiedził Bazylikę św. Franciszka w Arezzo 23 maja 1993 r. Spotkał się z wiwatującą na jego cześć młodzieżą, nawiązując z nią serdeczny dialog. Przemawiał przed ołtarzem, nad którym znajduje się duży krzyż, a w tle widoczna jest kaplica z freskami Piera della Francesca.

„Najdrożsi - mówił - kierujemy nasz wzrok na wielki krucyfik, który dominuje nad tą bazyliką. Ten gest Franciszka, który obejmuje stopy Jezusa, wskazuje nam postawę, którą mamy przyjmując. W sposób wyraźny nam mówi: Przyjacielu, tutaj możesz znaleźć odpowiedź na twoje najgłębsze lęki; tu jest klucz do znalezienia skarbu, który może nadać wartość całemu twojemu życiu” (tł. z wł. xWT).

Autor jest kapłanem diecezji plockiej, filologiem klasycznym i patrologiem, doktorem habilitowanym, szefem sekcji łacińskiej Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej. Artykuł ukazał się na łamach tygodnika „Idziemy”. ©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

THRILLER SOBOTA TVP KULTURA 20:00

Parasite

To mistrzowska i do końca trzymająca widza w napięciu opowieść, w której czworo biedaków bez przyszłości wpada na pomysł, jak zdobyć duże pieniądze. Ich sposób na sukces to przekręty doskonały. Są pewni siebie i wierzą, że w końcu ziszczą się marzenia. Najmłodszy z bohaterów filmu dostaje posadę korepetytora dziewczyny pochodzącej z zamożnej rodziny. Szybko dostrzega w tym świetny interes i wielką szansę dla swoich bliskich. Od razu wprowadza do bogatego domu siostrę, która umiejętnie udaje absolwentkę prestiżowej uczelni. A dziewczyna też nie próżnuje i już obmyśla, jak sprytnie załatwić bezrobotnemu ojcu pracę szofera u gospodarzy. Rodzinny plan zdobycia pozycji społecznej i zajęcia miejsca

bogaczy nabiera rumieńców. Z pozoru początkowo niewinna intryga zamienia się w przerażającą historię. Film „Parasite” zdobył 4 Oscary w kategoriach: najlepszy film, reżyser, scenariusz oryginalny, najlepszy film zagraniczny oraz nominacje do tej prestiżowej nagrody za scenografię i montaż.

FILM SENSACYJNY PIĄTEK TV PULS 20:00

355

Największe agencje wywiadowcze z różnych stron świata wpadają na trop międzynarodowej organizacji przestępczej, która planuje atak zagrażający bezpieczeństwu ludzkości. Żaden wywiad, nawet amerykański, w pojedynkę nie ma szans z nowym zagrożeniem. Powołana zostaje więc międzynarodowa, ściśle tajna grupa pod kryptonimem 355, w skład której wchodzi najlepsze agentki - Graciela Rivera (Penélope Cruz), Mace Browne (Jessica Chastain), Marie Schmidt (Diane Kruger) i Khadijah Adiyeme (Lupita Nyong'o) - z niezrędko wrogich sobie wywiadów. Grupa indywidualności o niezwykłych zdolnościach i umiejętnościach musi pokonać dzielące je różnice i stanąć do walki o bezpieczeństwo świata. Jessica

Chastain, producentka filmu i jedna z gwiazd, tak mówiła o obrazie: - To film współtworzony przez kobiety, o kobietach i również dla kobiet. Bo dlaczego tylko mężczyźni mają dobrze się bawić na kinie akcji? Co ciekawe, tytuł filmu nawiązuje do kryptonimu pierwszej kobiecej amerykańskiej agentki specjalnej.

KOMEDIA KRYMINALNA PONIEDZIAŁEK POLSAT 21:35

Fuks 2

Legenda powraca, i to w gwiazdorskiej obsadzie! Na wielkim ekranie ponownie zobaczymy aktorów z kultowej produkcji z 1999 roku - Janusza Gajosa i Macieja Stuhrę, a także gwiazdy młodego pokolenia - Macieja Musiałę, Katarzynę Sawczuk oraz Paulinę Gałązkę. Główny bohater, Maciek (Maciej Musiał), jest bystrym i ogarniętym 20-latkim, choć pieniądze i samochód na randkę musi pożyczyć od taty. Jego ojciec (Maciej Stuhra) z kolei w dniu swoich osiemnastych urodzin odpałił ładunek wybuchowy, ukradł samochód, przyczynił się do rozbicia dwóch policyjnych radiowozów i „stuknął na grubą kasę” szmeranego biznesmena, a przy okazji zdobył serce pięknej kobiety. Poprzeczkę zawiesił zatem wysoko, a już niedługo okaże się, czy syn odziedziczył po nim brawurowy

charakter i skłonność do niebezpiecznych intryg. Wszystko to zweryfikuje się za sprawą randki, która połączy go z dwiema nieprzewidywalnymi kobietami i wciągnie w grę, której stawką jest wielka kasa i jeszcze większa miłość...

Pierwszy „Fuks” stał się przepustką do kariery dla nieznanego wówczas Macieja Stuhrę. Po tej komedii nadszedł czas na kolejne kinowe hity z nim w rolach głównych: „Chłopaki nie płaczą”, „Poranek Kojota” czy „Testosteron”.

PONIEDZIAŁEK 13 Kwietnia

TVP1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (107) **9.00** Ranczo (2): Goście z zaświatów **10.05** Komisarz Alex (11): Śmierć w parku **11.05** Ojciec Mateusz (116): Pluskwa **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Ssaki (3): Woda - serial dok. W. Bryt. 2024 **14.00** Złoty chłopak (267)

15.00 Serwis Info - magazyn **15.15** Reporterzy - magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (888) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? **17.55** Klan (4693) **18.20** Zaraz wracam (108) Filar reaktywuje klub piłkarski, obiecując zawodnikom hojnego sponsora i bezskutecznie próbuje ocieplić relacje z Karoliną. Krystyna wyjawia przerażonemu Zbyszskowi tożsamość inwestora.

18.55 Akcyjowa 38 (845) **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Teatr TV: Prałat - spektakl Polska 2026 Reż. Marcin Liber, wyk. Juliusz Chrzastowski, Dawid Ogrodnik, Mateusz Bernacki **21.20** Postscriptum: Prałat **22.15** Las katyński - film dokumentalny Polska/Francja 1990 **23.25** Balans bieli - magazyn **0.10** Kto ratuje jedno życie. *** Bracia - dramat wojenny Polska 2021

TVP2

5.30 M jak miłość (1733) **6.25** Rodzina (nie od) święta - program religijny **6.55** Barwy szczęścia (3356) **7.30** Pytanie na śniadanie - program informacyjno-publicystyczny **11.40** Okrasa łamie przepisy **12.15** Prawosławne nabożeństwo wielkanocne **13.15** Panna młoda (68) - serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque - teleturniej **14.35** Na sygnale (878): Bracie, co z tobą?

15.05 La Promesa - pałac tajemnic (368) - telenowela Hiszpania **16.00** Koto fortuny - teleturniej **16.35** Familiada - teleturniej **17.20** Panna młoda (69) - serial obyczaj. Turcja **18.15** Va banque - teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3356, 3357) - serial Polska **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.55** M jak miłość (1924) - serial Polska

21.55 Na sygnale (879, 880) **22.55** Na przekór losowi (6) - serial obyczaj. Włochy/Francja/Niemcy **23.55** Aida - dramat wojenny *** Bośnia-Hercegowina/Austria/Rumunia/Holandia/Niemcy/Polska/Francja/Turcja/Norwegia/Chorwacja/Szwecja/Czarnogóra/Włochy 2020 Reż. Jasmila Žbanić, wyk. Jasna Đuričić, Izudin Bajrović, Boris Ler **1.50** Cztery pory roku w Hawanie (1) - serial krym. Hiszpania/Kuba 2016 **2.50** Akcyjowa 38 - serial obyczaj. Hiszpania 2026

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień - magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy (224, 225): Zabójcza obsesja / Bez ojca - serial fab.-dok. Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy (1030, 1031) - serial fab.-dokumentalny **11.35** Gliniarze (709-711): Granica / Karma wraca / Pech - serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1545): Siła fejka - serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja - magazyn **16.30** Na ratunek 112 (1142) Nina i Juliusz spodziewają się dziecka. Ich związek mocno komplikuje jednak pojawienie się Agnieszki, byłej partnerki mężczyzny. Wyznaje Ninie, że jest w związku z Juliuszem. **17.00** Gliniarze (1182) - serial fabularno-dokumentalny Polska 2026 **18.00** Pierwsza miłość (4194) - serial Polska 2026 **18.50** Wydarzenia **19.18** Gość „Wydarzeń” **19.55** Milionerzy - teleturniej **20.30** Farma - reality show **21.40** Venom 3: Ostatni taniec *** - film sf USA/W. Bryt./Kanada 2024 Reż. Kelly Marcel, wyk. Tom Hardy, Juno Temple, Chiwetel Ejiofor **23.55** Transfer *** - thriller USA/RPA 2007 Reż. Gavin Hood, wyk. Jake Gyllenhaal, Reese Witherspoon, Peter Sarsgaard **2.40** Klucz do wieczności *** - thriller USA 2015

TVN

5.15 Kto was tak urządził? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1606) **6.50** Kuchenne rewolucje: Bobowa - Paleta Smaków **7.45** Dzień Dobry TVN - magazyn informacyjny **11.20** Doradca smaku (12) **11.25** Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie - Cherry Pepperoni / Restauracja „Cudnie”, Puławy **13.40** Ukryta prawda (1722, 1723) - serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (41) - serial krym. Polska **16.50** Szpital św. Anny (105) - serial obyczaj. Polska **17.55** Detektywi (299) **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! - magazyn **20.15** Na Wspólnej (4193) - serial Polska **20.50** The Floor - teleturniej **21.30** Bitwa o gości - reality show **22.40** John Wick **** - thriller USA 2014 Reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Michael Nyqvist, Alfie Allen John Wick na prośbę żony porzucił zajęcie płatnego zabójcy. Po jej śmierci nie będzie mu dane przeżyć żałoby. Syn rosyjskiego gangstera odbiera mu ostatnią pamiętkę po ukochanej żonie.

0.40 Nico: Ponad prawem *** - film sensac. USA 1988 **2.50** Co za tydzień - magazyn **3.25** Uwaga! - magazyn **3.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18): W terenie **4.25** Jak to jest zrobione? - serial dok. Kanada 2013

TVN7

11.55 W-11 Wydział Śledczy (909-911) **14.00** Detektywi (58) **15.00** Szpital św. Anny (96) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (592) **17.00** Zapisane w gwiazdach (20) **18.00** Opowieści małżeńskie (5) **19.00** Ukryta prawda (1467) **20.00** Hotel Paradise (25) **21.00** **** Batman: Początek - film przygod. USA/W. Bryt. 2005, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale **23.55** **** Włoska robota - film sens. USA/Fr./Wł./W. Bryt./Niemcy 2003, reż. F. Gary Gray, wyk. Mark Wahlberg **2.15** Skok na głęboką wodę (6) **3.05** Mówię Wam (9)

TVP Kultura

9.25 Dobre strony **9.40** Tamte lata, tamte dni **10.20** Chłopi (8) **11.25** **** Gwiazda szeryfa - western USA 1957 **13.05** Na zawsze melomani **14.40** *** W drodze! - dramat Iran 2021 **16.25** Chłopi (9) **17.25** Tygodnik kulturalny **18.20** Poszukiwacze zaginionych arcydzieł **19.00** Gala Muzyki Jazzowej - Fryderyki 2026 **20.15** *** Człowiek ze złotym pistoletem - film sens. W. Bryt. 1974 **22.30** Porozmawiajmy szczerze **23.10** **** Wózczką panią Daisy - komedia. USA 1989

TVP Sport

8.35 Piłka nożna: Lech Poznań - GKS Katowice **10.45** Hokej: Washington Capitals - Pittsburgh Penguins **11.45** Retransmisja sportowa **12.45** Koszykówka: NBA **14.45** Piłka nożna: Unia Skiermiewice - Sandecja Nowy Sącz **16.45** Magazyn Betlic 2. Ligi **17.25** Magazyn Betlic 1. Ligi **17.55** (L) Piłka nożna: ŁKS Łódź - Pogoń Grodzisk Mazowiecki **20.05** Magazyn Betlic 1. Ligi **21.30** Gol **22.55** Sportowy wieczór **23.20** MMA: Gala w Szczecinie **1.35** Boks: V. Mielnicki Jr. - K. Gardzielik, D. Knyba - M. Siwy

TV4

7.55 Bogaty dom - biedny dom (141) **8.55** Policjantki i policjanci (386, 387) **10.55** Na ratunek 112 (1143, 442) **11.55** Dlaczego ja? (1547) **12.55** Trudne sprawy (1025-1027) **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (62, 63) **18.00** Policjantki i policjanci (1400, 1401) - serial obyczaj. Polska 2026 **20.00** Uroczysko (233) - serial krym. Polska 2026 **20.30** Sprawiedliwi - wydział kryminalny (1012) - serial krym. Polska 2026 **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (129) **22.40** ** Co kryje się pod powierzchnią - thriller USA 2020 **0.25** Love Island. Wyspa miłości (20)

TV Trwam

11.45 Muzyczne chwile **12.20** Droga Ojca Łukasza **13.00** Miłosierdzie Boże w duszy mojej **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Zgubić z oczu brzeg **15.00** Ze Swoich od wolności **16.10** Sanktuarium polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Moja parafia **18.15** Rozmowy niedokończony **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

6.00 Nash Bridges (112, 113) **8.00** Kobra - oddział specjalny (13, 14) **10.00** Triumf miłości (103, 104) **12.00** Nie igraj z aniołem (52) **13.00** Wspaniałe stulecie (77) **14.00** Przepis na zbrodnię (15) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (690) **16.00** Ranczo (122, 123) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (980, 981) **20.00** ** Pasażer - film sens. USA/Aruba 2002 **21.55** *** Smak zemsty. Peppermint - thriller USA/Chiny 2018 **23.55** ** Porwanie - thriller USA 2011 **2.00** Dzielnica strachu (452)

WTOREK 14 Kwietnia

TVP 1 DVBT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
 7.30 Kościół z bliska 8.00 Serwis Info
 8.20 Zaraz wracam (108) 8.55 Ranczo
 (3): Ksiądz z inicjatywą 10.00 Komisarz
 Alex (12): Amok 11.00 Ojciec Mateusz
 (117): Muzyki 12.00 Serwis Info 12.10
 Agrobiznes 12.40 To się optaca 12.55
 Królestwo mokradał (1): Park Narodowy
 Kakadu – serial dokumentalny Francja
 2024 14.00 Złoty chłopak (268)

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

– teleturniej

16.05 Dziedzictwo (889)

Ayşe i Ferit nie są w stanie mieszkać pod jednym dachem. Napięcie rośnie, gdy Doga podpisuje obrazek, używając nazwiska Koraya. Sinan dowiaduje się, że to nie Aynur jest winna awarii lodówki.

17.00 Teleexpress

17.25 Jaka to melodia?

17.55 Klan (4694)

18.20 Zaraz wracam (109)

18.55 Akacyjowa 38 (846)

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Omnibus – szybci

i mądrzy – teleturniej

21.20 TBA – magazyn

23.15 Za dziesięć minut

*** północ – film kryminalny

USA 1983

Reż. J. Lee Thompson,

wyk. Charles Bronson, Lisa

Eilbacher, Andrew Stevens

1.10 Listy do Julii – komedia

*** romantyczna USA 2010

3.05 To działa. Polskie

innowacje bez granic

*** koniecznie *** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2 DVBT

5.30 M jak miłość (1734) 6.20 Przy-
 stań nad Biblią 6.55 Barwy szczęścia
 (3357) 7.30 Pytanie na śniadanie –
 magazyn informacyjno-publicystyczny
 11.40 Rosół polski 12.15 Kłórdy po
 sztuce 12.30 Koło fortuny 13.15 Panna
 młoda (69) – serial obyczajowy Turcja
 14.05 Va banque – teleturniej 14.35
 Na sygnale (879): Co ma wisieć, nie
 utonie – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac

tajemnic (369)

– telenowela Hiszpania

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Panna młoda (70)

– serial obyczaj. Turcja

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

19.25 Barwy szczęścia (3357,

3358) – serial Polska

20.40 Kulisy „M jak miłość”

20.55 M jak miłość (1925)

– serial Polska

21.55 Na sygnale (881)

– serial obyczaj. Polska

22.25 Magazyn Ekspresu

Reporterów – magazyn

23.25 Znajdę cię – dramat obyczaj.

*** USA/Polska 2019

Reż. Martha Coolidge,

wyk. Adelaide Clemens,

Leo Suter, Stellan Skarsgård

1.30 Wyścig z czasem

*** – film sf USA 2011

Reż. Andrew Niccol,

wyk. Justin Timberlake

3.30 Zagadki wraku Titanika

– film dokumentalny

W. Bryt./Francja 2020

4.35 Na dobre i na złe – serial

obyczaj. Polska 2026

Polsat DVBT

5.15 Disco gramy! 6.00 Nowy dzień –
 magazyn informacyjny 8.30 Malanow-
 ski i Partnerzy (226, 227): Dobra mina
 do zlej gry / Falszywy mąż 9.30 Trudne
 sprawy (1032, 1033) – serial fab.-dok.
 Polska 2021 11.35 Gliniarze (712-714):
 Rodzinny obiad / Bądź uczciwy, synu /
 Gdzie jesteście? – serial fabularno-doku-
 mentalny Polska 2022 14.40 Dlaczego
 ja? (1546): Samotna w wielkim mieście

15.50 Wydarzenia

16.15 Pogoda

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (1143)

17.00 Gliniarze (1183) – serial

fabularno-dokumentalny

18.00 Pierwsza miłość (4195)

– serial Polska

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Milionerzy – teleturniej

20.30 Farma – reality show

21.30 Ninja vs Ninja – show

23.35 Dzień, w którym

*** zatrzymała się Ziemia

– film sf USA/Kanada 2008

Reż. Scott Derrickson,

wyk. Keanu Reeves, Jennifer

Connelly, Kathy Bates

UFO ląduje na Manhattanie.

Przybysz z kosmosu, który

opuszcza pojazd, ostrzega

przed katastrofą, gromiącą

Ziemią. Sekretarz obrony

USA poleca uwięzić istotę.

2.00 Wpół do śmierci

** – film sensacyjny

USA/Niemcy 2002

Reż. Don Michael Paul,

Morris Chestnut,

wyk. Steven Seagal

4.10 Kabaretowa Ekstraklasa

TVN DVBT

5.40 Uwaga! – magazyn 5.55 Ukryta
 prawda (1607) 6.50 Kuchenne rewoluc-
 je: Toruń – EPTO – reality show Polska
 2024 7.45 Dzień Dobry TVN – program
 informacyjno-publicystyczny 11.20 Do-
 radca smaku 11.25 Kuchenne rewoluc-
 je: Restauracja „Sjesta”, Częstochowa
 / Zakręt – „Sakartvelo” 13.40 Ukryta
 prawda (1724, 1725) – serial fabular-
 no-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (42)

– serial krym. Polska 2026

16.50 Szpital św. Anny (106)

– serial obyczajowy

Polska 2026

17.55 Detektywi (300)

– serial fabularno-dokumen-

talny Polska 2026

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.15 Na Wspólnej (4194)

– serial Polska 2026

20.50 The Floor – teleturniej

21.30 Skok na głęboką wodę

– reality show

22.40 Kuba Wojewódzki

23.40 Superwizjer – magazyn

0.20 Meg

*** – horror USA/Chiny 2018

Reż. Jon Turteltaub,

wyk. Jason Statham,

Bingbing Li, Rainn Wilson

2.40 The Traitors. Zdrajcy

– reality show Polska 2026

4.00 CSI: Kryminalne zagadki

Las Vegas (19)

W kanale burzowym zna-

leziono zwłoki kolegi córki

Catherine. Przepuszczano, że

utonął. Okazało się jednak,

że zginął od ciosów zadanych

śrubokrętem.

TVN 7 DVBT

11.55 W-11 Wydział Śledczy (912-914)
 14.00 Detektywi (59) 15.00 Szpital św.
 Anny (97) 16.00 Sędzia Anna Maria We-
 solowska (593) 17.00 Zapisane w gwiaz-
 dach (21) 18.00 Opowieści małżeńskie (6)
 19.00 Ukryta prawda (1468) 20.00 Hotel
 Paradise (26) 21.00 **** Zabójca
 broń II – film sens. USA 1989, reż. Richard
 Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Joe
 Pesci 23.25 **** Incepcja – film sens.
 USA/W. Bryt. 2010, reż. Christopher Nolan,
 wyk. Leonardo DiCaprio, Ellen Pag, Ken Wa-
 tanabe 2.25 Hotel Paradise (25)

TVP Kultura DVBT

10.25 Chłopi (9) 11.30 **** W drodze!
 – dramat Iran 2021 13.15 *** Żelazna
 obroza – dramat Polska 1976 14.20 Po-
 szukiwacze zaginionych arcydzieł 15.00
 *** Chopin. Pragnienie miłości – me-
 lodramat Polska 2002 17.10 Chłopi (10)
 18.15 Mody Polskie 18.55 Autoportret za
 mgłą. Olga Boznańska 20.00 Młody Muzyk
 Roku 2026 22.35 *** Ksiądz przyleciał
 – melodramat USA 1991, reż. Barbra
 Streisand, wyk. Nick Nolte 0.55 Film noir
 1.55 W poszukiwaniu dobrego filmu

TVP Sport DVBT

6.35 Piłka nożna: ŁKS Łódź – Pogoń
 Grodzisk Mazowiecki – transmisja 8.40
 Magazyn Betic 1. Ligi 10.05 Piłka nożna:
 Lech Poznań – GKS Katowice – transmis-
 ja 12.15 Gol 13.40 (L) Badminton: SKB
 Litpol-Malow Suwałki – WWL Badminton
 Marcovia Marki – transmisja 16.30 Piłka
 kobiet 17.55 (L) Piłka nożna: Eliminacje
 MŚ kobiet UEFA: Polska – Irlandia 20.25
 Transmisja sportowa 23.15 Sportowy
 wieczór 23.40 Boks: Pomorzanie Boxing
 Team Toruń – Concordia Knurów

TV 4 DVBT

7.55 Bogaty dom – biedny dom (142) 8.55
 Policjantki i policjanci (388, 389) 10.55 Na
 ratunek 112 11.55 Dlaczego ja? 12.55
 Trudne sprawy (1028-1030) 15.55 Łowcy
 skarbów. Kto da więcej (63, 64) 18.00 Poli-
 cjancki i policjanci (1401, 1402) 20.00 Uro-
 czysko (234) 20.30 Sprawiedliwi – wydział
 kryminalny (1013) 21.30 Sprawiedliwi.
 Trójmiasto (130) – serial kryminalny Polska
 2026 22.40 *** Impas – film sens. USA
 2021, reż. Jared Cohn, wyk. Patrick Muldo-
 on, Bruce Willis 0.40 Interwencja 0.50 Love
 Island. Wyspa miłości (21)

TV Tram DVBT

12.03 Informacje 12.20 W kolorze płomie-
 nia 13.05 Ostatni rzeźbiarz w szkłe 13.30
 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Brat
 Anatol apostoł Maryli 16.10 Jestem mamą
 16.25 Przyroda w obiektywie 16.40 Zdro-
 wie z Bożej apteki 17.00 Wierzę w Boga
 17.30 Burza w okręgu krakowskim 18.15
 Rozmowy niedokonane 19.30 Każdy
 maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z telefo-
 nicznym udziałem dzieci 20.00 Informacje
 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski
 21.40 Polski punkt widzenia

TV Puls DVBT

6.00 Nash Bridges (113, 114) 8.00 Kobra
 – oddział specjalny (14, 15) 10.00 Triumf
 miłości (105, 106) 12.00 Nie igraj z aniołem
 (53) 13.00 Wspaniałe stulecie (78) 14.00
 Przepis na zbrodnię (16) 15.00 Lombard.
 Życie pod zastaw (691) 16.00 Ranczo (123,
 124) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw
 (981, 982) 20.00 ** Cena powrotu – film
 sens. USA 2009 22.00 ** Kodeks s-
 prawiedliwego – film sens. USA 2016 0.05
 ** Rytuał śmierci – thriller USA 2023
 2.00 Dzielnica strachu (453)

DVBT stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ŚRODA 15 Kwietnia

TVP 1 DVBT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30
 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info
 8.20 Zaraz wracam (109) 9.00 Ranczo
 (4): Otrzeźwienie 10.05 Komisarz Alex
 (13): Cel: Alex 11.00 Ojciec Mateusz
 (118): Znikająca asystentka 12.00 Ser-
 wis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda
 12.35 Program rolny 12.50 Królestwo
 mokradał (2): Park Narodowy Pantanal
 – serial dok. 14.00 Złoty chłopak (269)

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

16.05 Dziedzictwo (890)

17.00 Teleexpress

17.25 Jaka to melodia?

17.55 Klan (4695)

18.20 Zaraz wracam (110)

18.55 Akacyjowa 38 (847)

Samuel jest niepocieszony,

bo ojciec zamartwia się sta-

niem zdrowia Diega, a Blanca

nadal nie pozwala mu się

do siebie zbliżyć. Jednak

stanowczo odrzuca sugestie

Ursuli, by pozbyć się brata.

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Omnibus – szybci

i mądrzy – teleturniej

21.20 Szybki jak śmierć

*** – film sensacyjny

USA/Puerto Rico 2018

Reż. Jodi Scurfield,

wyk. John Travolta, Kathryn

Winnick, Jennifer Esposito

23.15 Panny z Wilka

**** – dramat Polska/Fr. 1979

Reż. Andrzej Wajda

1.20 Za dziesięć minut

*** północ – film kryminalny

USA 1983

**** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2 DVBT

5.35 M jak miłość (1735) 6.25 Mozaika
 żydowska. Magazyn kulturalno-religi-
 jno-społeczny 6.55 Barwy szczęścia
 (3358) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.40
 Gwiazdorska kuchnia Ani 12.15 Rzec
 Polska 12.30 Koło fortuny 13.15 Panna
 młoda (70) – serial obyczajowy Turcja
 2024 14.05 Va banque 14.35 Na sy-
 gnale (880): Nowy, gdzie jesteście? – serial
 obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac

tajemnic (370)

16.00 Koło fortuny – te

CZWARTEK 16 Kwiecienia

TVP 1

DVB T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (110) 8.55 Ranczo (5): Wieść gminna 10.00 Komisarz Alex (14): Mordercze lato 11.00 Ojciec Mateusz (119): L aweciaryze 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 To się oplaca 12.55 Królestwo mokrader (3) – serial dokumentalny Francja 2024 14.00 Złoty chłopak (270)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (891) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4696)
18.20 Zaraz wracam (111)
Wyjazd Marii do Warszawy i symboliczny tatuaż pogłębiający emocjonalny dystans w jej relacji z zaniepokojoną Anną. Ewa zdobywa dowody na manipulacje Bilskiego.
18.55 Akacyjowa 38 (848)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
21.20 Ojciec Mateusz (445) – serial krym. Polska
22.20 Sprawa dla reportera
23.20 Enzo Ferrari. Czerwony i czarny – film dokumentalny Francja/Włochy 2022
0.30 Głina. Nowy rozdział (5)
1.35 Szybki jak śmierć *** – film sensacyjny USA/Puerto Rico 2018
3.25 Sprawa dla reportera

TVP 2

DVB T

5.30 M jak miłość (1736) 6.25 Operacja zdrowie 6.55 Barwy szczęścia (3359) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.40 Dzień z życia artysty 12.10 Którędy po sztukę – magazyn 12.30 Kolo fortuny 13.15 Panna młoda (71) – serial obyczaj. Turcja 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (881): Dawni znajomi – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (371) – telenowela Hiszpania
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (72)
Mukadder jest zaskoczona, że Cihan kazal przenieść rzeczy Hancer do rezydencji. Cihan wpada na pomysł, by jako kierowcę zatrudnić syna Fadime. Mukadder nie wpuszcza Hancer za próg.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3359, 3360) – serial Polska
20.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn
21.15 Tak to leciało! – teleturniej
22.15 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy
22.45 Syn (13, 14) – serial USA Reż. Kevin Dowling, wyk. Pierce Brosnan
0.20 Rodzinka.pl (311)
1.00 Znajdę cię – dramat *** obyczaj. USA/Polska 2019
3.05 Akacyjowa 38 serial obyczaj. Hiszpania

Polsat

DVB T

5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny 8.30 Malanowski i Partnerzy (230, 231): Zapłata za śmierć / Zaginiona siostra 9.30 Trudne sprawy (1036, 1037) – serial fab.-dok. 11.35 Gliniarze (718-720) – serial fab.-dok. Polska 2022 14.40 Dlaczego ja? (1548): Uta-lentowana dziewczyna – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1145): Pęcherzyca – serial fabularno-dokumentalny
17.00 Gliniarze (1185) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4197) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Nasz nowy dom
22.55 Wróć do mnie – komedia romantyczna USA 2021 ***
Reż. Jason Orley, wyk. Isabel May, Scott Eastwood, Jenny Slate
Emma i Peter zostają porzućeni przez partnerów. Zrozpaczeni, spotykają się przypadkowo na klatce schodowej. Postanawiają zawrzeć sojusz, by zniszczyć nowe związki byłych partnerów i ich odzyskać.
1.25 Sortownia (6) – serial krym. Polska 2023
2.30 Pitch Perfect – komedia *** muzyczna USA 2012

TVN

DVB T

5.00 Nauka jazdy 5.40 Uwaga! – magazyn 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: Łódź – „Antonio” 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 11.25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Perfect Pub”, Pasłek / Barlinek – „Limba” 13.40 Ukryta prawda (1728, 1729) – serial fab.-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (44) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (108) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (302)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4196) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuchenne rewolucje: Chorzów – „A'le Dobre”
22.40 Testosteron *** – komedia Polska 2007
Reż. Tomasz Konecki, Andrzej Saramonowicz, wyk. Piotr Adamczyk, Borys Szyc, Maciej Stuhr
Ślub Kornela z Alicją, gwiazdą muzyki pop, ma być najważniejszym wydarzeniem towarzyskich sezonu. Ale panna młoda ucieka sprzed ołtarza.
1.05 Skok na głęboką wodę
2.10 Szpital św. Anny (66, 67)
3.50 Uwaga! – magazyn
4.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20): Śmiertelny żart – serial kryminalny USA/Kanada 2010
4.50 Jak to jest zrobione? – serial dok. Kanada 2013

TVN 7

DVB T

8.45 Ukryta prawda (1276, 1178, 1179) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (918-920) 14.00 Detektywi (61) 15.00 Szpital św. Anny (99) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (595) 17.00 Zapisane w gwiazdach (23) 18.00 Opowieści małżeńskie (8) 19.00 Ukryta prawda (1470) 20.00 Hotel Paradise (28) 21.00 **** Zostańmy przyjaciółmi – komedia rom. USA/Niemcy/Kan. 2005, reż. Roger Kumble, wyk. Ryan Reynolds 23.10 **** Pan Church – dramat USA 2016, reż. Bruce Beresford, wyk. Eddie Murphy 1.20 Hotel Paradise (27)

TVP Kultura

DVB T

10.45 Chłopi (11) 11.55 **** Jasi-num – kom. Polska 2006 13.55 Reżyserzy 14.55 **** Stodkie oczy – komedia Polska 1979 16.05 **** Niespytykanie spokojny człowiek – komedia Polska 1975 17.15 Chłopi (12) 18.15 Wydarzenie aktualne 18.40 Którędy po sztukę 18.55 Tajemnicza Claudia Cardinale 20.00 Wstęp do filmu 20.10 **** Popiół i diament – dr. Polska 1958 22.00 Hala odlotów 23.00 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka 23.35 Video Killed the Radio Star

TVP Sport

DVB T

9.15 TAURON Hokej Liga: Finał – transmisja 10.15 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Polska – Albania; Szwecja – Polska 14.35 Boks: Pomorzanie Boxing Team Toruń – Concordia Knurów – transmisja 17.00 Ring TVP Sport 18.00 110 lat Legii Warszawa 19.30 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: Ćwierćfinał – rewanż 21.40 Magazyn skrótów LM UEFA: Ćwierćfinały – rewanż 23.05 Sportowy wieczór 23.40 Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Polska – Irlandia – transmisja

TV 4

DVB T

8.00 Bogaty dom – biedny dom (92) 8.55 Policjantki i policjanci (392, 393) 10.55 Na ratunek 112 (1146, 445) 11.55 Dlaczego ja? (1550) 12.55 Trudne sprawy (1034-1036) 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (65, 66) 18.00 Policjantki i policjanci (1403, 1404) 20.00 Uroczysko (236) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1015) 21.30 Sprawiedliwi. Trójmiasto (132) 22.40 **** Krwawe igryzyska – film sensac. Hongk. 2016, reż. Chris Nahon 0.45 Interwencja 1.05 Love Island. Wyspa miłości (23) 2.20 Hardcorowy Lombard (139)

TV Trzaski

DVB T

11.35 Przyroda i ludzie 12.20 Wykłady z kongresu 13.00 Blask prawdy 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Lubie-szów 15.00 Po stronie prawdy 16.10 Z wędką nad wodę w Polsce i świat 16.35 Sól Ziemi 17.15 Muzyczne chwile 17.30 Odpowiedzialni za Kościół 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z telef. udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Głos serca (112)

TV Puls

DVB T

6.00 Nash Bridges (115, 116) 8.00 Kobra – oddział specjalny (16, 1) 10.00 Triumf miłości (109, 110) 12.00 Nie igraj z aniołem (55) 13.00 Wspaniałe stulecie (80) 14.00 Przepis na zbrodnię (18) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (693) 16.00 Ranczo (125, 126) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (983, 984) 20.00 **** Masz ci los! – kom. Polska 2023 21.55 **** Zakonnica w przebraniu 2 – komedia USA 1993 0.00 **** Jeszcze raz – komedia Polska 2008 2.00 Dzielnica strachu (455)

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 17 Kwiecienia

TVP 1

DVB T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.15 Zaraz wracam (111) 8.45 Ranczo (6): Racja gminy 9.45 Komisarz Alex (15): Nieme krzyki 10.40 Ojciec Mateusz (119) 11.30 Okrasa łamie przepisy 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 Magazyn rolniczy 12.55 Królestwo mokrader (4): Park Narodowy Donana 14.00 Złoty chłopak (271)

15.00 Serwis Info
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (892)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4697)
18.20 Zaraz wracam (112)
18.55 Akacyjowa 38 (849)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Głina. Nowy rozdział (6)
21.30 Sekielski wieczorową porą – magazyn
22.35 Londyński bulwar *** – dramat kryminalny W. Bryt./USA 2010
Reż. William Monahan, wyk. Colin Farrell, Keira Knightley, David Thewlis
Harry wychodzi z więzienia. Zatrudnia się do prac w domu gwiazdy filmowej i zostaje jej ochroniarzem. Wkrótce rodzi się między nimi uczucie. Nieśety, szef gangu o nim nie zapomina.
0.25 Wojna zastępcza (7)
1.25 Panny z Wilka
***** – dramat psychologiczny Polska/Francja 1979
3.30 Sekielski wieczorową porą

TVP 2

DVB T

5.30 M jak miłość (1737) 6.20 Anna Dymna – spotkajmy się 6.50 Barwy szczęścia (3360) 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.40 Operacja zdrowie 12.10 Kolekcja 12.20 WTEM 12.30 Kolo fortuny 13.15 Panna młoda (72) – serial obyczajowy Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (882): Nikt nikogo nie kocha – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (372) – telenowela Hiszpania
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (73) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3360, 3361) – serial Polska
20.45 Kocham Cię, Polsko! – quiz wiedzy ogólnej – magazyn
22.20 Postaw na milion – teleturniej
23.20 To jest grane – program muzyczny
23.50 Skarbiec *** – thriller USA 2016
Reż. Alex Brewer, Benjamin Brewer, wyk. Nicolas Cage, Elijah Wood, Jerry Lewis
David i Jim pracują w policji. Wpadają na trop skarbca gangsterów i postanawiają dokonać skoku, który zapewni im dostatnią emeryturę. Ale zadzierając z mafią, ryzykują swoje życie.
1.35 Uziemieni – komedia *** Francja/Belgia 2013
3.20 Akacyjowa 38

Polsat

DVB T

5.40 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Gliniarze (721-723): Alibi doskonałe / Policjant / Ścigając zwierzyne – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 14.40 Dlaczego ja? (1549): Nie wybaczę – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1146)
17.00 Gliniarze (1186) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4198) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Farma – reality show
21.00 Must Be The Music – show muzyczny
23.05 Bez skrupułów Toma *** Clancy'ego – film sensacyjny USA/Niemcy 2021
Reż. Stefano Sollima, wyk. Michael B. Jordan, Jamie Bell, Jodie Turner-Smith
Szukając zabójców ciężarnej żony, żołnierz US Navy SEALs John Kelly odkrywa spisek, który grozi pograżeniem Stanów Zjednoczonych i Rosji w totalnej wojnie.
1.20 Max Payne – film sens. USA/ *** Kanada 2008
Reż. John Moore, wyk. Mark Wahlberg, Mila Kunis, Beau Bridges
3.40 Kabaretowa Ekstraklasa

TVN

DVB T

5.40 Uwaga! – magazyn 5.55 Ukryta prawda (1610) – serial fab.-dokumentalny 6.50 Kuchenne rewolucje: Kraków – „Via Piada” – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Ziolowa Chata”, Brenna / Chorzów – bistro „AE” 13.40 Ukryta prawda (1730, 1731) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (45)
16.50 Szpital św. Anny (109)
Dyrektor Strecker w drodze do pracy zabiera Sabine, z którą omawia zmiany w szpitalu. Sabina rozpoczyna dyżur od przyjęcia 18-latkii w ciąży z raną kłutą brzucha
17.55 Detektywi (303)
19.00 Fakty
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Meg II: Głębka *** – horror USA/Chiny 2023
Reż. Ben Wheatley, wyk. Jason Statham, Jing Wu, Melissanthi Mahut
22.30 Eagle Eye *** – film sensac. USA 2008
Reż. D.J. Caruso, wyk. Shia LaBeouf, Michelle Monaghan, Rosario Dawson
Celem terrorysty jest prezydent USA. Realizuje plan z pomocą dwójki przypadkowych mieszkańców Chicago. Walcząc o swoje życie, stają się pionkami w grze niewidocznego wroga.
0.50 Kuba Wojewódzki – talk show
2.10 Szpital św. Anny (68, 69)
3.50 Uwaga! – magazyn

TVN 7

DVB T

8.45 Ukryta prawda (1277, 1180, 1181) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (921-923) 14.00 Detektywi (62) 15.00 Szpital św. Anny (100) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (596) 17.00 Zapisane w gwiazdach (24) 18.00 Opowieści małżeńskie (9) 19.00 Ukryta prawda (1471) 20.00 *** Zaginione miasto – komedia sens. USA 2022, wyk. Sandra Bullock, Brad Pitt 22.25 Królowa przetrwania (7) 23.45 **** Batman: Początek – film przyg. USA/W. Bryt. 2005, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale 2.40 Hotel Paradise (28)

TVP Kultura

DVB T

12.20 **** Niespytykanie spokojny człowiek – komedia Polska 1975 13.30 Tajemnicza Claudia Cardinale 14.35 **** Szczególny dzień – film obyczaj. Wł./Kan. 1977 16.35 Gwiazdodobór TVP Rozrywka 17.30 11. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '73 18.35 Kolekcja 18.55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka 19.25 Video Killed the Radio Star 20.05 **** Boccaccio '70 – film obyczaj. Wł./Fr. 1962 22.00 Tygodnik kulturalny 22.55 Przygody Sherlocka Holmesa (7)

TVP Sport

DVB T

7.25 Podsumowanie STS Pucharu Polski: Półfinały 8.50 110-lecie Legii Warszawa 10.15 Magazyn skrótów LM UEFA: Ćwierćfinały 11.45 Boks: Gala 39 w Ożarowie Mazowieckim 14.05 Ring TVP Sport 15.05 Hokej na lodzie: NHL: Colorado Avalanche – Seattle Kraken 17.10 (L) Boks: Polska – Kanada 20.10 Studio 20.25 (L) Piłka nożna: Stał Rzeszów – Polonia Warszawa 23.00 Sportowy wieczór 23.35 Boks: Polska – Kanada 1.55 ZIO 2026: Hokej na lodzie (m): USA – Szwecja

TV 4

DVB T

6.00 Strażnik Teksasu (18, 19) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (93) 8.55 Policjantki i policjanci (394, 395) 10.55 Na ratunek 112 (1147, 446) 11.55 Dlaczego ja? (1551) 12.55 Trudne sprawy (1037-1039) 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (66) 18.00 Policjantki i policjanci (1404, 1405) 20.00 A na deser... 20.05 **** Turysta – thriller USA/Fr./Wł./W. Bryt. 2010, reż. Florian Henckel von Donnersmarck, wyk. Johnny Depp, Angelina Jolie 22.20 Gwiazdy kabaretu (174, 173) 0.20 STOP Drogówka (368) 1.25 Love Island. Wyspa miłości (24)

TV Trzaski

DVB T

11.25 Głos Polski 11.35 Natura et Homo 12.03 Informacje 12.20 Głos serca (112) 13.05 Zrób jeden mały krok 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Zniewolenie 16.55 Stan wojenny w Polsce... 17.30 Łączy nas historia 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski

TV Puls

DVB T

8.00 Kobra – oddział specjalny (1, 2) 10.00 Triumf miłości (111, 112) 12.00 Nie igraj z aniołem (56) 13.00 Wspaniałe stulecie (81) 14.00 Przepis na zbrodnię (19) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (694) 16.00 Ranczo (126, 127) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (984, 985) 20.00 **** 355 – film sens. USA/Chiny 2022, wyk. Penélope Cruz 22.20 **** Elita zabójcy – thriller W. Bryt./Australia/USA 2011, wyk. Jason Statham 0.30 ** Cena powrotu – film sens. USA 2009 2.30 Menu na miarę

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 18 Kwietnia

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (7): Podwójny agent **10.00** Komisarz Alex (16): Feralne zdjęcie **10.55** Ojciec Mateusz (120): Niebezpieczne związki **11.50** **★★★★** Jeździec znikąd – western USA 1953 **13.50** Mokrada **14.25** Okrasa łamie przepisy (424): Tęsknota za zielonym – magazyn

15.00 Sanatorium miłości **16.05** Dziedzictwo (893) Rodzina Poyraza cieszy się po uratowaniu Nazli z rąk Trucizny. Nana dochodzi do siebie w szpitalu, a Poyraz nie odstępuje jej na krok. Ferit i Ayse marzą o powrocie do dawnej relacji.

17.00 Teleexpress **17.35** Omnibus – szybcy i mądzy – teleturniej **18.20** Przed ekranem **18.40** Jaka to melodia? **19.30** Pytanie dnia **19.55** Komisarz Alex (313) **21.25** Spectre – film sensacyjny **★★★★** W. Bryt./USA 2015 Reż. Sam Mendes, wyk. Daniel Craig, Christoph Waltz, Léa Seydoux James Bond wyrusza na niebezpieczną misję do stolicy Meksyku. Podążając kolejnym tropem dociera do Rzymu, gdzie poznaje Lucię, wdowę po groźnym przestępcy.

0.00 Ukryta sieć **★★★** – thriller Polska 2023 **2.00** Londyński bulwar **★★★** – krym. W. Bryt./USA 2010

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3357, 3358) **6.25** M jak miłość (1924) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn kulinarny **12.10** W poszukiwaniu dobrego filmu **13.05** Panna młoda (73) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Łukasz Zagrobelny **16.15** Na dobre i na złe (989) **17.20** Panna młoda (74) Nusret dowiadyuje się, że nie jest ojcem dziecka Yoncy. Beyza rozpacza z powodu sesji zdjęciowej w rezydencji. Nusret postanawia wziąć sprawy w swoje ręce i trochę „pokolorować” rzeczywistość. Niestety, festiwal kłamstw wymyka się jej spod kontroli.

18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Słowo na niedzielę **19.00** Informacje kulturalne **19.25** Rodzinka.pl (311, 312-opis) Ludwik uważa, że przez Adelę popada w obłęd. Natalia zachęca Marysię do rozpoczęcia terapii. Kuba i Tomek próbują załagodzić napiętą sytuację w domu.

20.30 The Voice Kids: Bitwa **22.50** Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show **23.45** Respect – film biograf. **★★★** USA/Kanada 2021 Reż. Liesl Tommy, wyk. Jennifer Hudson, Forest Whitaker, Marlon Wayans

2.20 Skarbiec **★★★** – thriller USA 2016 Reż. Alex Brewer, Benjamin Brewer, wyk. Nicolas Cage

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjny **11.40** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **12.20** Shrek ma wielkie oczy – film animowany USA 2010, dub. Zbigniew Zamachowski, Jarosław Domin, Mirosław Zbrojewicz **12.50** **★★** Karate Kid 4: Mistrz i uczennica – dramat obyczaj. USA 1994, reż. Christopher Cain, wyk. Hilary Swank, Pat Morita

15.15 Narzeczony na niby **★★★** – komedia Polska 2018 Reż. Bartosz Prokopowicz, wyk. Julia Kamińska, Piotr Stramowski, Sonia Bohosiewicz Życie Kariny zamienia się w pasmo nieszczęść, więc postanawia wziąć sprawy w swoje ręce i trochę „pokolorować” rzeczywistość. Niestety, festiwal kłamstw wymyka się jej spod kontroli.

17.30 Awantura o kasę – teleturniej

18.50 Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf **21.55** Venom 3: Ostatni taniec **★★★** – film sf USA/W. Bryt./Kanada 2024 Reż. Kelly Marcel, wyk. Tom Hardy, Juno Temple, Chiwetel Ejiofor

0.15 Patriotka – dramat hist. **★★★★** USA/Niemcy 2000 Reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger, Joely Richardson

3.55 Świat według Kiepskich (556): Zamach

TVN DVB-T

5.15 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda (1611) **6.50** Kuchenne rewolucje: Włocławek – Karczma Kujawska **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.35** Na Wspólnej (4193-4196) **13.30** **★★★** Historia Kopciuszka – komedia USA/Kanada 2004, reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff, Jennifer Coolidge, Chad Michael Murray

15.40 Mój książę z bajki **★★★** – film przygodowy Francja/Belgia 2020 Reż. Michel Hazanavicius, wyk. Omar Sy, Bérénice Bejo, François Damiens

17.55 Kuchenne rewolucje: Chorów – „A'le Dobre” **19.00** Fakty **19.45** Mam Talent! – program rozrywkowy

22.20 Tata kontra tata **★★★** – komedia USA 2015 Reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mark Wahlberg, Linda Cardellini

Brad jest ojczymem dwójki dzieci Sary, swojej nowej żony. Kiedy dzieci nreszcie obdarzają go cieplejszymi uczuciami, pojawia się Dusty, ich biologiczny ojciec.

0.15 Annabelle: Narodziny zła **★★★** – horror USA 2017 Reż. David F. Sandberg, wyk. Miranda Otto, Lulu Wilson, Anthony LaPaglia

2.30 Szpital św. Anny (70) **3.20** Uwaga! – magazyn **3.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (22, 23): Doktor Who / Akcja Jekyll

TVN 7 DVB-T

7.10 Bugs Bunny Builders (23, 24) **7.40** **★★★** Pan niania – komedia USA 1993 **9.25** Ukryta prawda (1172, 1173) **11.30** Mówię Wam (10) **12.45** Ukryta prawda (1174, 1175) **14.50** Detektywi (288) **15.50** The Floor (15-17) **17.45** **★★★** Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia – film przygod. USA/Hongk./Chiny 2016, wyk. Megan Fox **20.00** **★★★★** Okup – film sens. USA 1996, reż. Ron Howard, wyk. Mel Gibson **22.35** **★★★★** Ciche miejsce – horror USA 2018 **0.25** **★★★** Dom wygranych – komedia krym. USA 2017, wyk. Will Ferrell

TVP Kultura DVB-T

9.05 Kolekcja **9.20** Kuba **10.55** Z biegiem lat, z biegiem dni (8) **12.30** Wydarzenie aktualne **13.30** Uroczysty koncert z okazji otwarcia katedry Notre-Dame **15.35** Odrodzenie katedry Notre-Dame **16.45** Tamte lata, tamte dni **17.25** **★★★★** Szczególny Parasite – thriller Korea Pd. 2019 **22.20** Amy Winehouse – Live at the Porchester Hall **23.35** **★★★★** Boccaccio '70 (1) – film obyczaj. Wł./Fr. 1962 **1.25** Dobry tytuł

TVP Sport DVB-T

10.10 Piłka nożna: Bayern Monachium – Real Madryt **12.05** Tak szkolą się następcy Marciniaka **12.55** (L) Piłka nożna: Śląsk Wrocław – Znicz Pruszków **15.55** (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Irlandia – Polska **18.35** Mundial 2026: Legendy miejskie **19.10** (L) Futsal: JAXAN WKS Śląsk Wrocław – Legia Warszawa **21.10** Sportowy wieczór **21.35** (L) Koszykówka: NBA **0.10** Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Irlandia – Polska

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 19 Kwietnia

TVP1 DVB-T

7.00 Msza św. w Krakowie Łągowiankach **8.00** Tydzień **8.30** Życie po „Sanatorium miłości” **8.50** Alternatywy 4 (2): Przeprowadzka **9.55** Ojciec Mateusz (445): Cynober **10.55** Komisarz Alex (313) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Nowe życie **13.05** Ssaki (4): Zimno **14.10** Dom (12): Kto dziś tak umie kochać

16.05 Dziedzictwo (894) **17.00** Teleexpress **17.35** Daję słowo – Maciej Orłoś: Dariusz Szpakowski **18.40** Jaka to melodia? **19.30** Pytanie dnia **20.25** Wojna zastępcza (8): Powrót – serial sensacyjny **21.25** Sanatorium miłości **22.15** „Sanatorium miłości” – kulisy programu **22.25** Życie po „Sanatorium miłości” – cykl reportaży **22.50** Ronin – film sensacyjny **★★★★** W. Bryt./Francja/USA 1998 Reż. John Frankenheimer, wyk. Robert De Niro, Jean Reno, Natascha McElhone Na zlecenie anonimowego mordercy irlandzka bojownicza werbuje w Paryżu pięciu mężczyzn, którzy mają wykraść z rąk Rosjan pilnie strzeżoną walizkę.

1.00 Spectre – film sensacyjny **★★★** W. Bryt./USA 2015 Reż. Sam Mendes, wyk. Daniel Craig, Léa Seydoux **3.30** Ukryta sieć **★★★** – thriller Polska 2023 Reż. Piotr Adamski

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3360, 3361) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1925) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny **11.50** The Voice Kids (13): Bitwa – program muzyczno-rozrywkowy **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Poparzeni Kawą Trzy **16.15** Tak to leciało! – teleturniej **17.15** Sandokan, książę piratów (6) – serial przygodowy Włochy/Francja 2025 Uczucie rodzące się między niewidomym Sandokanem a Marianne przywraca mu wzrok. Ich miłość zostaje wystawiona na próbę, gdy pirat odkrywa prawdę o swojej przeszłości.

18.20 Pan Mama (51) – serial kom. Polska 2026 **18.55** Kocham Cię, Polsko! **20.25** Postaw na milion **21.20** Kwiatki polskie duże **22.25** Żyć nie umierać – dramat **★★★** obyczaj. Polska 2015 Reż. Maciej Migas, wyk. Tomasz Kot, Janusz Chabior, Jacek Braciak

0.05 Krucjata. Znak bliźniąt (5) – serial krym. Polska **1.00** Respect – film biograf. **★★★** USA/Kanada 2021 Reż. Liesl Tommy, wyk. Jennifer Hudson, Forest Whitaker **3.30** Akcyjowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania 2026

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **12.00** Kung Fu Panda 3 – film animowany USA/Chiny 2016, reż. Alessandro Carboni, Jennifer Yuh Nelson, dub. Marcin Hycnar, Jan Peszek, Jarosław Boberek **14.05** Must Be The Music – show muzyczno-rozrywkowy

16.15 Nasz nowy dom – reality show **17.30** Awantura o kasę – teleturniej **18.50** Wydarzenia **19.35** Państwo w państwie **19.55** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy

22.30 Moje wielkie greckie wesela 3 **★★★** – komedia USA 2023 Reż. Nia Vardalos, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Louis Mandylor Tula, jej mąż lan oraz inni członkowie rodziny Portokaloś wylatują ze Stanów Zjednoczonych. Udają się do Grecji na wielkie rodzinne spotkanie.

0.30 Dick i Jane: Niezły ubaw **★★★** – komedia kryminalna USA 2005 Reż. Dean Parisot, wyk. Jim Carrey, Téa Leoni, Alec Baldwin **2.20** Świat według Kiepskich (557, 558): Podziały plmienne / Należność za leżenie – serial kom. Polska 2019 **3.25** Kabaretowa Ekstraklasa

TVN DVB-T

5.10 Jak to jest zrobione (16) – serial dok. Kanada 2013 **5.40** Uwaga! (7708) **5.55** Ukryta prawda (1612) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **6.50** Kuchenne rewolucje: Zielona Góra – Kuchnia na Górze **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Niezwykłe Stany Prokopa (7) **12.35** Co za tydzień – magazyn publicystyczny **13.10** Mam Talent!

15.40 Bitwa o gości – reality show **16.45** Kogel-mogel **★★★** – komedia Polska 1988 Reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardęjn

19.00 Fakty **19.45** The Traitors. Zdraycy **21.25** Galimatias, czyli kogel-mogel II – komedia Polska 1988 Reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski, Katarzyna Łaniewska Kasia wraca na wieś już jako żona Pawła. Dziewczyna nie myśli na razie o dzieciach, chce skończyć studia. Z tego powodu kłóci się z mężem, który pragnie potomka.

23.30 John Wick **★★★★** – thriller USA 2014 Reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves **1.40** Superwizjer **2.20** Szpital św. Anny (71) **3.10** Uwaga! – magazyn **3.25** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (1, 2): Fala uderzeniowa / Rekin

TVN 7 DVB-T

6.55 Bugs Bunny Builders (25, 26) **7.25** **★★★★** Mała księżniczka – film fantasy USA 1995 **9.30** Ukryta prawda (1176-1180) **14.35** Detektywi (289, 290) **16.35** The Floor (18) **17.50** **★★★** Ochroniarz amator – komedia USA 2008, reż. Steven Brill, wyk. Owen Wilson **20.00** **★★★★** Interstellar – film sf USA/W. Bryt./Kan. 2014, reż. Christopher Nolan, wyk. Matthew McConaughey **23.35** **★★★** Zabójcza broń III – komedia sens. USA 1992, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson **2.05** **★★★** Odważna – dramat USA/Australia 2007

TVP Kultura DVB-T

8.00 Nabożeństwo luteraniskie w Żyrardowie **9.00** Przystań nad Biblią **9.15** Król życia **9.55** Zakaz wstępu dla psów i Włochów – film anim. **11.15** Pan wzywał, Milordzie? (2) **12.15** Kuba **13.50** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.30** **★★★★** Miś – komedia Polska 1980 **16.35** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.10** Mąż i żona **19.20** Piosenki Władysława Szpilmana **20.00** **★★★★★** Pianista – dramat Fr./Niemcy/Polska/W. Bryt./USA 2002, reż. Roman Polański **22.35** Kulturalni **23.30** Sr

TVP Sport DVB-T

8.40 Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Irlandia – Polska **10.45** Futbol totalny **11.55** (L) Piłka nożna: Śląsk II Wrocław – Unia Skierzwice **14.00** Studio **14.25** (L) Piłka nożna: Ruch Chorzów – Wisła Kraków **17.00** Studio **17.25** (L) Piłka nożna: Arka Gdynia – Jagiellonia Białystok **20.15** NBA Action **20.45** Sportowy wieczór **21.30** (L) Koszykówka: Liga NBA: 1. runda **0.10** Mundial 2026: Legendy miejskie **0.45** ZIO 2026: Hokey na lodzie (m): Kanada – USA

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

FOT. BARTOSZ SADOWSKI

Monika Kuszyńska dwadzieścia lat temu uległa ciężkiemu wypadkowi. Po długiej rehabilitacji, dzięki determinacji, odwadze, muzyce i miłości odzyskała swoje życie i należy do najbardziej inspirujących artystek na naszej scenie.

ODRODZENIE ZACZYNA SIĘ OD POKOCHANIA. SIEBIE I DRUGIEJ OSOBY

Historia jednej z najbardziej życzliwych świata polskich wokalistek pokazuje, że muzyka, miłość, determinacja i bliskość mogą wydzwignąć z najczarniejszej rozpacz.

Dariusz Pawłowski

Nie jest odkrywczą prawdą, iż życie wywraca do góry nogami jedną, niezapowiedzianą chwilą, lecz biografie wielu osób nieustannie niosą tegoż potwierdzenie. Ważne jest jednak to, co wydarzy się potem. Ile wysiłku i determinacji potrafimy włożyć w to, by cierpienie nie stało się zamknięciem.

Dwadzieścia lat temu, 28 maja 2006 roku, łódzki zespół Varius Manx, wówczas jeden z najpopularniejszych w Polsce, w deszczową niedzielę rano wracał z sobotniego koncertu w Miliczu. Auto prowadził lider formacji Robert Janson, razem z nim podróżowali wokalistka grupy Monika Kuszyńska oraz gitarzysta i realizator dźwięku. W pewnym momencie samochód wpadł w poślizg na mokrej nawierzchni i po dachowa-

niu uderzył w drzewo. Ciężko ranną Monikę Kuszyńską przewieziono do szpitala na oddział neurochirurgii. Artystka przeszła skomplikowaną, 6-godziną operację kręgosłupa (operowano także Roberta Jansona). Jednak w wyniku przetrwania rdzenia kręgowego nastąpił paraliż dolnych partii ciała i od tego czasu Monika Kuszyńska porusza się na wózku inwalidzkim. Po długiej rehabilitacji wróciła do życia publicznego, występowała w mediach, zrobiła wiele, by zainspirować innych do walki o siebie i swoją przyszłość. Po trzech latach od wypadku znów zaczęła śpiewać.

Monika Kuszyńska nie kryła, że pierwsze miesiące po wypadku były dla niej traumatyczne, nie mogła pogodzić się ze swoim stanem. Gdy usiadła

na wózku, lękała się opuszczać dom, miała obawy, że ludzie na ulicy będą ją obserwować, komentować jej sytuację. Trudno nawet wyobrazić sobie, co musiała przejść, jaką drogę pokonać, by odnaleźć w sobie siłę na odrodzenie. Teraz może sobie pozwolić na to, by nie wracać myślami do przeszłości.

Monika Kuszyńska urodziła się w Łodzi i zawsze czuła silny związek z tym miastem. Wychowała się w blokowisku przy ulicy Hibnera (obecnie Waryńskiego) na Kozinach. Ukończyła XXI Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa, a następnie uzyskała tytuł magistra sztuki (specjalizacja: muzykoterapeuta) łódzkiej Akademii Muzycznej. Ma młodszą o pięć lat siostrę, Martę, absolwentkę łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych i psycholożkę, która jest

cenioną projektantką mody (pod własną marką), ale tworzy też biżuterię z kamieni.

Monika Kuszyńska debiutowała w dziecięcym zespole Uśmiech Pana Karola, w liceum udzielała się w szkolnym chórze i teatrze, brała udział w konkursach recytatorskich, ale profesjonalną karierę zaczęła jako wokalistka zespołu Fahrenheit. Pod koniec 2000 roku została wokalistką Varius Manx, zaczęła pisać teksty piosenek. Nagrała z Variusami albumy „Eta”, „Eno”, „Emi”. Wspólnie z piosenką „Moje Eldorado” zdobyli pierwszą nagrodę w finale Festiwalu Piosenki Krajów Nadbałtyckich w Karlshamn.

Aż...

Po wypadku do nagrania nowej piosenki namówiła ją w roku 2009 wokalistka Beata Bednarz, na której albumie „Pa-

sja miłości” znalazł się napisany i wykonany przez Monikę Kuszyńską utwór „Nowa rodzę się” z budującymi słowami: „Jak dobrze jest, wolnym od lęku budzić się, i wiedzieć, że ból odejdzie, spokój w sobie mieć”.

Pierwszy krok został zrobiony, od tego momentu nie brakowało wydarzeń symbolicznych. W 2010 roku Monika Kuszyńska wystąpiła po raz pierwszy od wypadku publicznie w telewizji - śpiewając w programie „Dzień dobry TVN”. W tym samym roku była jurorką podczas 6. Festiwalu Zaczarowanej Piosenki w Krakowie, a we wrześniu w ramach Europejskiego Festiwalu Filmowego „Integracja Ty i Ja” w Koszalinie zagrała pierwszy koncert po wypadku.

Okazało się, że fani czekali, muzyka pozostała spełnieniem. W czerwcu 2012 roku wystąpiła z piosenką „Ocaleni”, nagrałą z łódzkim chórem z telewizyjnego programu „Bitwa na głosy”, w konkursie „Premiery” podczas 49. Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu, a dziesięć dni później wydała pierwszy, solowy album studyjny zatytułowany „Ocalona”. Dwa lata później kolejną przejmującą chwilą - artystka wystąpiła podczas 51. KFPP w Opolu, w którego trakcie zaśpiewała utwór „Moja i twoja nadzieja” w ramach koncertu pod hasłem „25 lat! Wolność - kocham i rozumiem”. Nadzieja nie tylko wróciła, ale „uczyniła realnym krok w chmurach”.

W roku 2015 była reprezentantką Polski w 60. Konkursie Piosenki Eurowizji w Wiedniu. W tym samym roku ukazała się autobiograficzna książka Moniki Kuszyńskiej „Drugie życie” - wywiad rzeka przeprowadzony przez Katarzynę Przybyszewską. Rozpoczęły się kolejne nagrania, występy, liczne akcje charytatywne i kampanie społeczne, telewizyjny cykl przedstawiający inspirujące historie ludzi, wyjątkowe projekty. Artystka była też mentorką w programie typu talent show TTV - „Usłyszcie nas!”.

W kwietniu 2018 roku wokalistka wróciła do Milicza, po dwunastu latach od wypadku. „Tu skończyło się moje pierwsze życie” - powiedziała ze sceny. W tym momencie Monika Kuszyńska w pełni budowała już swoje drugie życie.

W tym miejscu pojawia się jeszcze jedna myśl wypowiedziana wiele razy, a przez to tak piękna i niezmiennie prawdziwa. O miłości, która nas zmienia, tworzy, obdarowuje mocą i sensem. Umysławia, że najważniejszą jest, cierpliwą jest, łaskawą jest... nie szuka poklasku, nie unosi się pychą... wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję, wszystko przetrzyma... i tak dalej.

W lipcu 2011 roku Monika Kuszyńska poślubiła ukochanego mężczyznę, ale i wielkie-

go przyjaciela - znakomitego, niezwykle wrażliwego saksofonistę, kompozytora i aranżera Jakuba Raczyńskiego. Małżonkowie zamieszkali w Tuszynie pod Łodzią, mają dwoje dzieci: 9-letniego dziś Jeremiego oraz 7-letnią Kalinę.

Poznali się jeszcze w zespole Varius Manx - Jakub Raczyński dołączył do grupy w 2001 roku, ale po czterech latach odszedł. „Widziałam w nim świetnego muzyka, saksofonistę, fajnego, wesołego kolegę... i tyle” - wspominała ten czas Monika Kuszyńska.

Po wypadku Kuba próbował skontaktować się z Moniką. Nie udało się, jej telefon milczał, artystka mieszkała wtedy w Białym-Białej. „Po raz drugi pojawił się w moim życiu niecałe dwa lata po wypadku. Kiedy stanął w drzwiach 14 stycznia, w moje urodziny, z naręczem żółtych tulipanów, poczułam wiosnę w środku zimy” - powiedziała wokalistka w jednym z wywiadów.

„Dzięki Kubie odzyskałam kobiecość” - wyznała Monika. Razem zaś pozyskali własną muzykę i plany na resztę życia. Wspólnie napisali piosenkę „In the Name of Love”, którą Monika śpiewała w Konkursie Eurowizji, razem przygotowali album „Ocalona”. Mają mnóstwo pomysłów.

Czas po wypadku Monika Kuszyńska wspomina obecnie jako okres smutku i beznadziei. „Nie wierzyłam, że z tego wyjdę, nie potrafiłam patrzeć w lustro, nie wyobrażałam sobie powrotu na scenę, byłam przekonana, że wypadek i wózek odebrały mi kobiecość, urodę, szansę na dobre życie, macierzyństwo” - powtarza pytana o odczucia w tamtych dniach. Czarne myśli, które oplatają niejednego człowieka - ba, także o znacznie mniej dojmujących doświadczeniach.

Tymczasem dziś opowieść Moniki Kuszyńskiej to emocje szczęśliwej, spełnionej kobiety, artystki, poszukującej nowych wyzwań, form twórczej wypowiedzi. To osiągnięcie jest nie tylko jej ogromnym, osobistym sukcesem, ale również wielkim darem dla wszystkich pograżonych w ciemności. Odrodzenie jest możliwe, trzeba dać sobie tę możliwość. Przyjął wsparcie, które na tej drodze jest nam oferowane, by następnie oddać je kolejnym potrzebującym. Że banałem to podszyte? No jak owe prawdy życia największe.

Monika Kuszyńska regularnie koncertuje i pracuje obecnie nad nowymi piosenkami. Kuba Raczyński natomiast ogłosił, że cała rodzinna czwórka przeprowadziła się do Warszawy. Cóż, są muzykami, nie tylko z pasji - to także, a może przede wszystkim, ich praca. Stolica w tej branży to większe możliwości. I tę decyzję uznajmy za początek „trzeciego życia”, nowego etapu w tej mobilizującej historii. ©©

Za ten zabieg płacisz nawet 600 zł. Na NFZ zrobisz go za darmo. Każdy może z niego skorzystać

Ingrid Hintz-Nowosad
Ingrid.Hintz@polskapress.pl

Zamiast płacić nawet 600 zł w prywatnym gabinecie, możesz zrobić go za darmo na NFZ. Ten podstawowy zabieg wykonasz raz w roku na fundusz.

Usuwanie kamienia nazębnego, czyli skaling to zabieg wykonywany w gabinecie dentystycznym, który ma na celu wyczyszczenie zębów z zalegającej na ich powierzchni płytki nazębnej. Płytką nazębną to zmineralizowany osad nazywany też kamieniem nazębnym, w którego skład wchodzi resztki pokarmów, ślina, śluz, komórki nabłonka oraz bakterie.

Szczoteczka i nić dentystryczna, nawet prawidłowo i często stosowane, nie wystarczą, aby usunąć kamień nazębny. Skaling usuwa twarde złoże za pomocą ultradźwiękowego skalera i narzędzi ręcznych, takich jak kirety, curetki czy haki. Zalecany jest w przypadku obecności kamienia nazębnego, zapalenia dziąseł, paradontoz.

Mechaniczne usuwanie kamienia odbywa się za pomocą specjalistycznych narzędzi, takich jak skalery ultradźwiękowe lub narzędzia ręczne.

Istnieją dwa rodzaje kamienia nazębnego:

- naddziąsłowy, który tworzy się powyżej brzegu dziąsła,
- poddziąsłowy, który powstaje w kieszonkach dziąsłowych.

Oba rodzaje są niebezpieczne dla zdrowia, ponieważ mogą prowadzić do rozwoju chorób przyzębia i w efekcie nawet do utraty zębów. Przyczyniają się one także do rozwoju stanu za-

Za darmo na NFZ możesz wykonać raz w roku usunięcie kamienia nazębnego.

palnego, który z kolei może doprowadzić do miażdżycy, nadciśnienia, cukrzycy, uszkodzenia nerek, zaburzeń pracy serca, a nawet śmierci.

Zalecam regularną kontrolę, a u osób ze skłonnością do odkładania kamienia nazębnego nawet raz na 3 miesiące. Jest to ważne ze względu na to, że kamień nazębny ma negatywny wpływ na tkanki otaczające ząb. Kamień podziąsłowy wnika w przestrzeń między dziąsłem a korzeniem zęba, doprowadzając do powstania stanu zapalnego, a w efekcie do miejscowego zaniku kości, co prowadzi do rozchwiania zębów - podkreśla lekarz dentysta Aleksandra Nowicka z przychodni uMedyka w Radzimylinie.

Wiele osób myli skaling z piaskowaniem zębów. Czym więc się różni piaskowanie od usuwania kamienia? Skaling i piaskowanie to dwa różne zabiegi. Skaling jest zabiegiem bardziej inwazyjnym od piaskowania. Skaling koncentruje się na usuwaniu twardego kamienia nazębnego i ma na celu poprawę zdrowia dziąseł, podczas gdy piaskowanie skupia się na usuwaniu osadów i przebarwień, poprawiając estetykę zębów.

Piaskowanie to usuwanie osadów i przebarwień z powierzchni zębów za pomocą piasku stomatologicznego, który jest nakładany na zęby pod ciśnieniem wody. W ten sposób zęby są polerowane i zostaje z nich usunięty osad powstały na skutek spożywania kawy, herbaty czy palenia tytoniu. Cze-

sto oba te zabiegi są wykonywane razem, aby osiągnąć optymalny efekt higienizacji jamy ustnej.

Narodowy Fundusz Zdrowia refunduje skaling wraz z instrukcją higieny jamy ustnej raz w roku dla wszystkich osób objętych ubezpieczeniem społecznym. Natomiast piaskowanie nie jest refundowane i trzeba za nie zapłacić z własnej kieszeni.

Natomiast skaling bezpłatnie 2 razy w roku, czyli co 6 miesięcy mogą wykonać kobiety w ciąży i połogu. Pamiętaj, że w ramach NFZ za darmo możesz też wykonać 3 razy w roku przegląd jamy ustnej.

Jak skorzystać z bezpłatnego usuwania kamienia nazębnego na NFZ?

Aby skorzystać z bezpłatnego usuwania kamienia nazębnego (skalingu) na NFZ, skorzystaj z naszych wskazówek, które pomogą ci krok po kroku wykonać ten zabieg:

● Znajdź stomatologa z umową z NFZ - skorzystaj z wyszukiwarki placówek NFZ dostępnej na stronie internetowej funduszu. Możesz również zapytać w lokalnym oddziale NFZ o listę stomatologów, którzy mają podpisaną umowę z funduszem. Upeewnij się, że wybrany gabinet stomatologiczny oferuje zabieg skalingu w ramach NFZ.

● Umów się na wizytę - skontaktuj się z wybranym gabinetem stomatologicznym i umów się na wizytę. Do stomatologa nie potrzebujesz skierowania.

● Przygotuj się do wizyty - zabierz ze sobą dokument potwier-

dający tożsamość (np. dowód osobisty). Weź też ze sobą dokumentację medyczną, jeśli posiadasz.

● Zabieg skalingu - podczas wizyty stomatolog zrobi przegląd jamy ustnej i oceni stan uzębienia. Jeśli stwierdzi obecność kamienia nazębnego, wykona zabieg skalingu. Zabieg może wykonać stomatolog lub higienistka stomatologiczna. Nie powinien on być bolesny, możesz jednak odczuwać dyskomfort. W przypadku odczuwania bólu, szczególnie przy czyszczeniu kamienia poddziąsłowego, możesz poprosić o znieczulenie miejscowe. Pamiętaj, że wszystkie rodzaje znieczulenia stosowane przez stomatologów, którzy mają podpisaną umowę z NFZ, są bezpłatne. Dotyczy to zarówno znieczulenia nasiękowego, jak i przewodowego.

Skaling możesz też wykonywać częściej niż raz w roku, ale wtedy musisz już za niego zapłacić. W prywatnym gabinecie za skaling naddziąsłowy zapłacisz od 100 do 300 złotych.

Natomiast skaling poddziąsłowy zwykle jest droższy, ponieważ jest bardziej skomplikowany i jego cena waha się od 200 do nawet 600 złotych, jeśli chcesz go wykonać w pakiecie razem z piaskowaniem, polerowaniem i fluoryzacją zębów. Zabiegi te są zalecane po skalingu, ponieważ wzmacniają efekty zabiegu, usuwają osady i wygładzają ich powierzchnię, co zabezpiecza zęby przed ponownym nadmiernym odkładaniem się płytki nazębnej.©©

Dlaczego warto zacząć od optometrysty?

Ingrid Hintz-Nowosad
Ingrid.Hintz@polskapress.pl

W obliczu rosnącej liczby problemów ze wzrokiem coraz większego znaczenia nabiera model opieki oparty na współpracy optometrystów i okulistów. Specjaliści pełnią różne, ale uzupełniające się role.

Chociaż okulista kojarzony jest z diagnozowaniem i leczeniem chorób oczu, to właśnie optometrysta bardzo często staje się pierwszym specjalistą, do którego trafia pacjent zauważający pogorszenie widzenia. Jego zadaniem jest kompleksowa ocena funkcjonowania układu wzrokowego oraz dobór indywidualnej korekcji.

Regularne wizyty u optometrysty umożliwiają nie tylko wykrycie wady wzroku, lecz także jej monitorowanie oraz wdrażanie działań profilaktycznych, szczególnie w przypadku postępującej krótkowzroczności. W trakcie badania specjalista ocenia m.in. refrakcję oka, ostrość widzenia, widzenie oboczne, akomodację oraz komfort pracy wzrokowej w różnych sytuacjach, na przykład podczas korzystania z urządzeń cyfrowych.

Na tej podstawie pacjent otrzymuje spersonalizowaną korekcję w postaci soczewek okularowych, dopasowanych do jego stylu życia, potrzeb zawodowych czy poziomu aktywności fizycznej.

Współczesna optometria dynamicznie się rozwija, korzystając z zaawansowanych technologii oraz rozwiązań umożliwiających coraz większą personalizację korekcji wzroku. Nowoczesne rozwiązania diagnostyczne, takie jak badanie autorefraktometrem czy topografia rogówki, pozwalają szybko i precyzyjnie ocenić parametry oka oraz dokładniej dobrać odpowiednie rozwiązania optyczne.

W wielu gabinetach wykorzystuje się również optyczną koherentną tomografię (OCT), która umożliwia szczegółowe obrazowanie struktur oka, w tym siatkówki i nerwu wzrokowego. Choć badanie to ma szczególne znaczenie w diagnostyce chorób oczu prowadzonej przez okulistów, jego dostępność w placówkach optometrycznych może wspierać wczesne wykrywanie niepokojących zmian i szybsze kierowanie pacjentów na dalszą diagnostykę.

Coraz większą rolę odgrywa także sztuczna inteligencja, która wspiera interpretację danych diagnostycznych i pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczących doboru korekcji.

Nowoczesna optometria to dziś nie tylko badanie wady wzroku, ale także zaawanso-

wana analiza sposobu funkcjonowania układu wzrokowego w codziennych sytuacjach oraz przesiewowe badanie struktur oka. Dzięki cyfrowym narzędziom pomiarowym oraz możliwościom personalizacji możemy precyzyjnie dopasować korekcję do rzeczywistych potrzeb pacjenta, w tym jego stylu życia, trybu pracy, aktywności czy warunków oświetleniowych, w jakich przebywa. To przekłada się nie tylko na lepsze widzenie, ale również na komfort i jakość życia - mówi Sylwia Kijewska, optometrystka, ekspertka Hoya Lens Poland.

Problemy ze wzrokiem stają się jednym z najważniejszych wyzwań zdrowotnych współczesnego świata. Według danych World Health Organization ponad 2,2 miliarda ludzi doświadcza zaburzeń widzenia, z czego aż około 1 miliarda przypadków można było uniknąć dzięki odpowiedniej profilaktyce, wczesnej diagnostyce i leczeniu.

Jednym z najszybciej rosnących problemów jest epidemia krótkowzroczności, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Długotrwałe korzystanie z ekranów oraz mniejsza ilość czasu spędzanego na świeżym powietrzu sprzyjają pogłębianiu się wad wzroku. Dlatego coraz większego znaczenia nabierają regularne badania oraz edukacja dotycząca higieny pracy wzrokowej.

W obliczu rosnącej liczby problemów ze wzrokiem coraz większego znaczenia nabiera model opieki oparty na współpracy optometrystów i okulistów. Specjaliści pełnią różne, ale uzupełniające się role: optometrysta ocenia jakość widzenia i dobiera korekcję, natomiast okulista diagnozuje oraz leczy choroby oczu.

Optometrysta, który często jako pierwszy bada wzrok pacjenta, może szybko zauważyć niepokojące objawy i skierować go na dalszą diagnostykę okulistyczną. Takie podejście pozwala skrócić ścieżkę pacjenta i zwiększyć skuteczność opieki.©©

Wizyty u optometrysty są bardzo ważne.

Krzyżówka panoramicozna

hymn państwowy Francji	siostra Olgi i Iriny	ciało niebieskie	ryba karpiowata małajska spódnica	głos świerszcza	olejowa model Hyundai'a	rzeka białych nocy	szklany w telewizorze	
guz skóry			8					
			4					
szefowa, przełożona				pracuje w kuźni			stalowy „sznur”	
imię Laskowika			5	filozof z Rotterdamu			11	
					dawny tytuł grzechnościoy	jądro + elektryony	sol na pięcio- linii	kwiat jak cukierek
					13			
poetycki początek	szata liturgiczna	wódz rzymski, ojciec Kaliguli						
2								
kręgosłup statku, stępka			12	gibon białoreki		kolejność, etap		
				majka lekarska		7		
				w portfelu Polki			placówka dyplomatyczna	
ziomek zastój w gospodarce							1	
zamięszanie, chaos	piłkarski klub z Lublina							
Bogusław Linda	co ... to obyczaj	pszczola lub pchła						
wykopy na budowle								
F dla fizyka	fundator, ofiarodawca							

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 13 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Ż

Każdy odgadany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- A) nalewka na ziołach, piotunówka (6).
- B) kamasze lub kozaki (4).
- C) „... Barbarzyńca”, film z rolą Arnolda Schwarzeneggera (5).
- D) Aleksander, autor powieści „Hrabia Monte Christo” (5).
- E) samouk, który w szkole zdał egzaminy (7).
- F) szklana ampułka (6).
- G) domowa przybudówka (5).
- H) siła woli, niezłomność (4).
- I) samica ptaka domowego (8).
- J) motyl, kojarzony z delikatną tkaniną (9).
- K) Polak dla Polaka (6).
- L) głośne narzekanie, biadole (6).
- Ł) część poroża łosia lub daniela (6).

A

Ż

- M) wojskowa melodia (5).
- N) Niemen i Kukulska, piosenkarka (7).
- O) tajemniczy w tytule filmu Agnieszki Holland (5).
- P) kierunek ziemskiej grawitacji (4).
- R) jeden z dwóch najważniejszych staroindyjskich eposów (8).
- S) w parze z młotem (5).
- T) placówka kulturalna w Łodzi (5,4).
- U) zachwycający zespół cech wyglądu (5).
- W) roślina dostarczająca zielonki (4).
- Z) Biała Dama w starym zamczysku (5).
- Ż) mały chrząszcz (6).

Krzyżówka z hasłem

1	2	3	4	5	6
7	18	9		17	13
9			1	6	15
12			12	4	8
16			16	14	13
20			19	11	2
22			10	3	21

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 19 utworzą rozwiązanie – myśl Alberta Camusa.

- Poziomo:
- ogonek przed kasą,
 - sałatka z buraków,
 - szkolny przedmiot,
 - kłopot, zmartwienie,
 - opiekuje się żrebakiem,
 - sorgo japońskie,
 - Nobla lub Nike,
 - kropka w geometrii,
 - np. „Wesoła wdówka”,
 - surowa dyscyplina,
 - kryształ do słodzenia,
 - uroczysty utwór muzyczny.
- Pionowo:
- opóźnienie w działaniu,
 - potocznie o rotundzie,
 - zakwita w maju,
 - wiąz górski,
 - nadwodny owad,
 - ozdobna chustka,
 - przyrząd zwiadowcy,
 - dodatek do ziemniaków,
 - płatnik czynszu,
 - akt z mocą ustawy,
 - rewolwer bębnowy,
 - schronienie dla kangurka.

drobiowe mięso

„Lilla ...” Słowackiego

londyńska rzeka

bogacz, nabab

dziennik lub tygodnik

WIRÓWKA PANORAMICZNA

nawałnica, huragan

prosty marynarz

szmer burzy

torbac z Tasmanii

Marcin z kabaretu „Ani Mru Mru”

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunku zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł filmu.

Duet jolek

M A P

9

4

A

6

O

8

13

C

10

11

O

12

3

2

5

7

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 13 utworzą rozwiązanie.

- W przypadkowej kolejności:
- w działaniu z różnicą
 - młyn ze śmigami
 - lichwiarz, zdzierca
 - rodzaj małej galery
 - opracowuje taktykę walki
 - cykl biologiczny
 - postać z powieści „Cichy Don”
 - komiczny pajac
 - główny port morski Pakistanu
 - włoska pieśń liryczna
 - norweska firma naftowa
 - ... Richardson, aktorka z USA

Logogryf

1	2			
3	4	5		
•	•	•	•	•
•	•	•	•	•
•	•	•	•	•

Litery w polach z kropką czytane kolumnami utworzą rozwiązanie – tytuł obrazu.

- niewielkie kamienne stopnie,
- rzymska bogini mądrości,
- miasto nad Drzewiczką,
- „... syn rybaka”,
- fundator kościelny.

Szyfr

			6	
8	12	3	15	4
	10		2	
	7		11	
9	13	1	14	5

Litery z pól od 1 do 15 utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko aktorki.

- Poziomo:
- „... Jabłoni”, zespół muzyczny,
 - duże miasto na Honsiu.
- Pionowo:
- miasto z fabryką autobusów,
 - sprężyna w zegarku.

Krzyżówka

			1
2		3	
	4	2	
4			5
		3	
5			

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 5 utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:
- Bałtyk,
 - Wisła,
 - Atlantyk.
- Pionowo:
- szef rządu Vichy,
 - członek wspólnoty religijnej w USA,
 - hałas połączony z bieganiem.

Rozwiązania

A-Ż: firmament.
 Jedwabny szlak; krzyżówka
 chodnie Nerona; duet jolek;
 Sokokowska; logogryf: „Po-
 stęp: Sere ma swoją pamięć;
 krzyżówka: potok; szyfr: Anita
 samurajów; krzyżówka z ha-
 ka panoramicozna: „Siedmiu
 ... o grze na bębnie; wirtów-
 ka panoramicozna: